

Kemal Bašić

ZVORNIČKI SANDŽAK U XVII STOLJEĆU

Kemal Bašić
Zvornički sandžak u XVII stoljeću

HISTORIJSKE MONOGRAFIJE
Knjiga 25

Izdavač:
Univerzitet u Sarajevu — Institut za historiju
Podgaj 6, 71000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina
<http://www.iis.unsa.ba>

Glavni i odgovorni urednik:
Dr. Sedad Bešlija

Recenzenti:
Prof. emeritus Enes Pelidija
Dr. Aladin Husić
Dr. Muamer Hodžić

CIP - Katalogizacija u publikaciji
Nacionalna i univerzitetska biblioteka
Bosne i Hercegovine, Sarajevo

94(497.6)"16"

BAŠIĆ, Kemal
Zvornički sandžak u XVII stoljeću / Kemal Bašić. - Sarajevo : Institut za historiju Univerziteta, 2021. - 418 str. ; 25 cm. - (Historijske monografije ; knj. 25)

Biografija autora: str. 417-418. - Bibliografija: str. 353-379. - Summary. - Registri.

ISBN 978-9958-649-46-2

COBISS.BH-ID 46909958

Kemal Bašić

ZVORNIČKI SANĐAK U XVII STOLJEĆU

Sarajevo, 2021.

SADRŽAJ

Sadržaj	5
Predgovor.....	11
Uvod.....	17
1. OPĆE PRILIKE U OSMANSKOM CARSTVU SA POSEBNIM OSVRTOM NA BOSANSKI EJALET U XVII STOLJEĆU	23
1.1. Osmansko Carstvo	23
1.2. Bosanski ejalet.....	33
1.2.1. Pobune muslimanskog stanovništva	45
1.2.2. Značaj Zvorničkog sandžaka u okviru Bosanskog ejaleta.....	49
2. ADMINISTRATIVNO-UPRAVNA PODJELA	
ZVORNIČKOG SANDŽAKA	63
2.1. Nahije	63
2.1.1. Bijeljina.....	65
2.1.2. Šabac (Bogurdelen)	69
2.1.3. Bohorina	77
2.1.4. Brvenik.....	79
2.1.5. Donja Mačva.....	82
2.1.6. Donja Tuzla.....	83
2.1.7. Dramešin	86
2.1.8. Gornja Mačva	87
2.1.9. Gornja Tuzla	87
2.1.10. Gostilj	89
2.1.11. Gošćanica.....	89

2.1.12. Gračanica	90
2.1.13. Gradačac	93
2.1.14. Jadar.....	95
2.1.15. Jasenica.....	97
2.1.16. Koraj	100
2.1.17. Krupanj.....	103
2.1.18. Kušlat.....	105
2.1.19. Ludmer	110
2.1.20. Nenavište	111
2.1.21. Ptičar.....	113
2.1.22. Rađevina	113
2.1.23. Sapna	115
2.1.24. Smoluća	116
2.1.25. Sokol.....	118
2.1.26. Spreča.....	120
2.1.27. Srebrenica.....	122
2.1.28. Srebrenik.....	124
2.1.29. Šubin.....	125
2.1.30. Visori	126
2.1.31. Teočak.....	128
2.1.32. Završ	129
2.1.33. Zvornik.....	130
2.2. Sudsko-upravna podjela – Kadiluci	140
2.2.1. Bijeljina.....	144
2.2.2. Brvenik.....	145
2.2.3. Gračanica	146
2.2.4. Jadar i Ptičar (Loznica)	148

2.2.5. Krupanj (Bohorina).....	149
2.2.6. Srebrenica.....	150
2.2.7. Bogurdelen (Šabac)	154
2.2.8. Tuzla (Memlehatejn)	156
2.2.9. Zvornik	164
3. VOJNO USTROJSTVO ZVORNIČKOG SANDŽAKA.....	167
3.1. Sandžakbeg	167
3.1.1. Sandžakbezi Zvorničkog sandžaka.....	168
3.2. Spahije	178
3.3. Gradske posade	181
4. STANOVNJIŠTVO	191
4.1. Međusobni odnosi pravoslavaca i katolika.....	191
4.2. Migraciona kretanja	194
4.3. O konfesionalnim zajednicama	205
4.3.1. Muslimani.....	205
4.3.2. O hamzevijama i Hamzi Orloviću.....	207
4.3.3. Pravoslavci.....	209
4.3.4. Zvornički mitropoliti	210
4.3.5. Manastir Papraća.....	215
4.3.6. Manastir Tamna ili Tavna	217
4.3.7. Manastir Lomnica	219
4.3.8. Drugi vjerski objekti pravoslavnog stanovništva	221
4.3.9. Katolici.....	222
4.3.10. Brojno stanje katolika.....	228
4.3.11. Samostan u Srebrenici	231
4.3.12. Samostan u Gradovrhu.....	233
4.3.13. Samostan u Donjoj Tuzli.....	236

4.3.14. Samostan u Modrići	237
5. ZVORNIČKI SANDŽAK U KANDIJSKOM I BEČKOM RATU.....	239
5.1. Kandijski rat.....	239
5.2. Bečki rat.....	243
5.2.1. Zvornik u Bečkom ratu.....	252
6. PRIVREDNI ODNOSI	259
6.1. Tuzlanske solane	261
6.2. Rudarstvo.....	272
6.2.1. Rudnik Srebrenica.....	275
6.2.2. Kovnica novca u Srebrenici	277
6.2.3. Drugi rudnici	279
6.3. Trgovina i zanatstvo.....	281
6.3.1. Tuzlanske zanatljije.....	287
6.3.2. Izgradnja lađa	289
7. ZNAČAJ VAKUFA NA TERITORIJI ZVORNIČKOG SANDŽAKA....	295
7.1. Mahale i džamije	298
7.2. Bahši-begov vakuf	306
7.3. Osman-efendijin vakuf u Modrići	310
7.4. Behram-begova medresa u Tuzli	312
8. KULTURNE PRILIKE.....	317
8.1. Muhamed Hevaija Uskufija.....	323
8.1.1. <i>Makbuli-arifili Potur-Šahidija</i>	324
8.1.2. Druga djela Muhameda Hevaije Uskufije.....	327
8.2. Hasan Kaimija	328
8.2.1. Život	328

8.2.2. Djela Hasana Kaimije.....	329
8.2.3. <i>Divan</i>	330
8.2.4. <i>Varidat</i>	330
8.2.5. Druga djela Hasana Kaimije.....	331
8.2.6. Rukopisi poezije Hasana Kaimije	331
8.3. Kadi Ahmed Čelebi.....	332
8.4. Nabi Tuzlavi	334
8.5. Matija Divković	336
8.5.1. Život	336
8.5.2. Djela	337
8.6. Stjepan Matijević.....	338
8.6.1. Djela	339
 ZAKLJUČAK	 341
 SUMMARY	 347
 IZVORI I LITERATURA.....	 353
 INDEKS LIČNIH IMENA.....	 381
 INDEKS GEOGRAFSKIH POJMOVA.....	 399
 BIOGRAFIJA AUTORA	 417

PREDGOVOR

Osnovu knjige koja je pred vama čini doktorska disertacija odbranjena 19. aprila 2018. godine na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu, pred komisijom u sastavu: prof. dr. Enes Pelidija, mentor, prof. dr. Edin Radušić, član, i prof. dr. Husnija Kamberović, član.

Nakon odbranjene disertacije dr. Bašić je u okviru plana rada Instituta za historiju Univerziteta u Sarajevu početkom 2020. godine prijavio dvogodišnji naučno-istraživački projekat kojim je bilo predviđeno dopunjavanje i pripremanje disertacije za štampu.

Da je riječ o dopunjenoj doktorskoj disertaciji potvrđuje i podatak da je, u odnosu na finalnu odbranjenu verziju disertacije iz 2018. godine, knjiga koja je pred vama dopunjena sa 11 strana teksta, odnosno sa 131 podnožom napomenom od kojih se najveći broj odnosi na dodatna istraživanja koja je dr. Bašić obavio u Osmanskom arhivu Predsjedništva Republike Turske u Istanbulu (T. C. Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi) u toku 2019. i 2020. godine. Posljednje izmjene u tekstu dr. Bašić je načinio na dan 27. oktobra 2020. godine, dakle, samo desetak dana prije bolesti, odnosno mjesec i pet dana prije iznenadne smrti.

Rukopis, pored Uvoda i Predgovora, sadrži osam poglavlja u kojima je autor razradio naslovljenu temu. Na kraju su doneseni Zaključak i Summary, indeks ličnih imena i geografskih pojmoveva, Izvori, literatura te Biografija autora.

* * *

U cilju boljeg razumijevanja naslovljene teme dr. Bašić je u uvodnom dijelu iznio osnovne podatke o ovom sandžaku od osnivanja 1480. godine i prati nje-govo teritorijalno uvećavanje u narednom XVI stoljeću. Zahvaljujući osmanskim popisnim defterima za Zvornički sandžak, od kojih je prvi poznat iz 1519, pa sve do zadnjeg iz 1604. godine, prikazuje teritorijalno širenje i administrativno-sudske

podjeli Zvorničkog sandžaka za navedeni vremenski period. U vrijeme osnivanja Zvorničkog sandžaka (1480) pa do 1541. godine ova osmanska administrativno-upravna i vojna jedinica bila je u sastavu Rumelijskog, a od 1541. do 1580. godine Budimskog ejaleta. Tek sa osnivanjem Bosanskog ejaleta Zvornički sandžak ulazi u sastav Bosanskog ejaleta i ostaje do njegovog ukidanja 1833. godine. Njegove nahije prostirale su se na obje obale Drine. Dr. Bašić s pravom ukazuje na to da je teritorija Zvorničkog sandžaka obuhvatala prostor koji je prije njegovog osnivanja bio ranije u sastavu triju srednjovjekovnih država: Kraljevine Bosne, Despotovine Srbije i Kraljevine Ugarske. I po tome se razlikovao i imao određene specifičnosti u odnosu na druge sandžake Bosanskog ejaleta.

Tokom cijelog osmanskog perioda, a naročito u XVI i XVII stoljeću, zadatak upravljanja Zvorničkim sandžakom davan je istaknutim ličnostima koje su svojim djelovanjem i autoritetom pridonijele značaju ovog sandžaka. Kao sastavni dio osmanske države Zvornički sandžak suočavao se sa svim promjenama koje su bile prisutne i u pozitivnom, kao i u negativnom kontekstu.

Prema popisnom defteru iz 1604. godine na ovom prostoru bile su ukupno 33 nahije. Takva podjela ostala je tokom cijelog XVII stoljeća. Nahije Zvorničkog sandžaka nalazile su se s obje strane Drine. S lijeve strane Drine bile su: Bijeljina, Donja Tuzla, Drametin, Gornja Tuzla, Gostil, Ptičar, Sapna, Smoluća, Sokol, Spreča, Srebrenica, Gračanica, Gradačac, Jasenica, Koraj, Kušlat, Ludmer (Budimir), Nenavište, Srebrenik, Teočak, Visori, Završ i Zvornik. Osim njih, ovom sandžaku su s desne strane Drine pripadale i nahije: Bogurdelen (Šabac), Bohorina, Brvenik, Donja Mačva, Gornja Mačva, Gošćanica, Jadar, Krupanj, Rađevina i Šubin.

U XVII stoljeću Zvornički sandžak je bio podijeljen na sljedeće sudske-administrativne jedinice, odnosno kadiluke: Zvornik, Tuzla (Memlehatejn-Soli), Srebrenica, Gračanica, Osat Bijeljina, Bihorina (Vrhovina), Jadar sa Ptičarom i Šabac (Bugurdelen).

Autor je na osnovu arhivskih izvora i literature uspio identificirati 14 zvorničkih sandžakbegova, od kojih su neki tu dužnost obavljali više puta. Među njima posebno mjesto zauzima Bali-beg. On je svojim vakufskim dobrima zadužio više mjesta u kojima je podigao brojne sakralne i profane objekte. Nesumnjivo, najzaslužniji je

za razvoj Tuzle koja je u osmanskom periodu bila poznata pod imenom Donja Tu-zla. Među uglednijim sandžakbezima bili su: Mustafa-paša (1644), Ali-paša Čengić (1652), Sefer-beg (1689) i drugi.

U Kandijskom ratu (1645–1669) Zvornički sandžak nije neposredno bio izložen vojnem djelovanju, tako da je stanovništvo manje osjetilo posljedice tih događaja. Međutim, u Bečkom ratu (1683–1699) stanje je bilo dosta složenije, što je posebno došlo do izražaja nakon što su Osmanlije izgubile vlast nad strateški veoma važnim Budimom 1686. godine. Jedna od izravnih posljedica takvog razvoja događaja bilo je prenošenje i usmjeravanje ratnih dejstava na teritorij u blizini Zvorničkog sandžaka. U periodu koji je slijedio habsburška vojska je napala i osvojila Beograd (1688), a ubrzo i značajnije tvrđave Zvorničkog sandžaka, kao što su Šabac (1688) i Zvornik (1688). Gubitak ovih gradova i tvrđava bio je težak udarac za Osmanlije. Zbog toga je bosanski namjesnik Topal Husein-paša preuzeo sve mјere u cilju zaustavljanja habsburških jedinica i povrata u prethodnom periodu izgubljenih gradova i teritorija. Tako je Zvornik ponovo vraćen pod sultanov suverenitet 1. augusta 1689. godine.

Kad je riječ o privredi u Zvorničkom sandžaku, dr. Bašić je posebno izdvojio tuzlanske solane koje su još od rimskog doba imale značajno mjesto i ulogu u tom aspektu društvenog života. Tu svoju ulogu zadržale su i tokom srednjovjekovnog i osmanskog perioda. Osim proizvodnje soli, u Zvorničkom sandžaku bilo je razvijeno i rudarstvo. Zahvaljujući brojnim rudama, ova privredna grana bila je tradicionalno prisutna i značajna. Svojim rudnim bogatstvom posebno se isticala Srebrenica. U tom kraju su se u većim količinama vadile rude srebra i olova.

Trgovina i zanatstvo činili su važnu privrednu granu. Obje djelatnosti bile su prisutne u svim gradovima (kasabama) Zvorničkog sandžaka. Zbog raznovrsnosti u zanatskoj proizvodnji, dr. Bašić na osnovu stručne literature piše koji su sve zanati bili prisutni u gradovima Zvorničkog sandžaka. Posebnu pažnju posvećuje tulanskim zanatljima i trgovačkoj djelatnosti u ovom gradu tokom XVII stoljeća. Zvornički sandžak u okviru Bosanskog ejaleta bio je poznat i po izgradnji lađa koje su bile nepohodne za komunikaciju na plovnim riječama, prije svega na Drini. Izrada tih lađa bila je poznata još od srednjovjekovnog perioda i ova djelatnost se očuvala i u XVII stoljeću.

Dr. Bašić dio studije posvećuje i kulturno-obrazovnim prilikama. Pisanje o vakifima i njihovim vakufima u Zvorničkom sandžaku u XVII stoljeća započinje podacima o Turali-begu, kao najznačajnijoj ličnosti. Posebno interesantne podatke donosi o njegovim vakufima. Koristeći kao prvorazredne izvore prevedene i objavljene vakufname, navodi šta je sve i kada ovaj znameniti vakif (utemeljitelj-osnivač) uvakufio. Među istaknutijim vakifima bio je i Behram-beg. U Tuzli je podigao i uvakufio medresu prije 1626. godine. I budimski namjesnik Musa-paša, rodom iz Vikoča kod Foče, podigao je današnju Novu Kasabu. Takoder je imao vakuf i u Tuzli.

Kao i u drugim sandžacima, i u Zvorničkom je obrazovanje bilo u okviru konfesija u kojima se stjecalo znanje ne samo iz vjerskih nego i svjetovnih predmeta. U XVII stoljeću svojim djelima isticali su se brojni pojedinci koji su uživali ugled daleko od mjesta stanovanja. Svojim životnim putem i djelima posebno su se isticali: Muhamed Hevaija Uskufija, Hasan Kaimija, Kadi Ahmed Čelebi, Nabi Tuzlavi, Matija Divković i Stjepan Matijević. O svima njima doneseni su osnovni biografski i bibliografski podaci. Sve nabrojane teme dr. Bašić je uvrstio u jedinstveni historijski mozaik predstavljajući Zvornički sandžak u navedenom razdoblju.

* * *

Stepen zahtjevnosti obrade teme historije Zvorničkog sandžaka XVII stoljeća pokazuje i činjenica da se, nakon što je Adem Handžić obradio ovo područje za XVI stoljeće (*Tuzla i njena okolina u XVI vijeku*, Sarajevo, 1975), niko od istraživača nije sintetički bavio navedenom tematikom za sljedeće, XVII stoljeće. Dakle, i pored svog značaja, u dosadašnjoj historiografiji osmanskog perioda Bosne i Hercegovine, osim fragmentarnog spominjanja u kontekstu studija iz toga vremena, ne postoji veći i značajnije napisan naučni rad o Zvorničkom sandžaku za XVII stoljeće. Jedan od ključnih razloga za takvo što je svakako i pomanjkanje odgovarajućih historijskih izvora. Njihova oskudnost, a u prvom redu “iscjepkanost” i “nepovezanost”, primorali su i dr. Bašića da u određenim dionicama teksta, posebno u drugom poglavlju, iznese podatke i za XVI stoljeće, kako bi čitaocu približio tekst i kontekst.

Dr. Bašić pripadao je naučnim radnicima i historičarima koji se više oslanjuju na metod ekstenzivnog, faktografskog i pozitivističkog prikaza tema o kojima pišu. Dominacija takvog pristupa osjeti se i kroz tekst ovog djela. Uzimajući u obzir složenost i obimnost teme, kao i nedostatak adekvatnijih arhivskih izvora za XVII stoljeće, autorov pristup čini se opravdanim. U tom smislu ova monografija predstavlja pionirski rad dosad neobrađenih historijskih tema čija će vrijednost i doprinos postati očitiji u vremenu koje se nalazi pred nama. Imajući u vidu sve navedeno, može se zaključiti kako će ova studija predstavljati solidnu osnovu i nezaobilazno štivo za dalja istraživanja i savremenije interpretacije događaja i fenomena iz historije Zvorničkog sandžaka XVII stoljeća generacijama koje dolaze.

S obzirom na činjenicu da nas je dr. Bašić napustio iznenada, njegov rukopis, odnosno izvjesne dionice teksta, ostale su u izvornom obliku. Autor nije stigao da se dodatno time pozabavi u smislu razrade i kontekstualizacije novih podataka do kojih je došao u svom, ispostaviti će se, posljednjem istraživačkom posjetu istanbulskim arhivima. Poznavajući prirodu i ozbiljnost u pristupu radu dr. Bašića, nemamo nimalo sumnje da se namjeravao dodatno zadržati na rukopisu kako bi isprofilirao tekst skraćivanjem određenih dijelova u kojima su ekstenzivni citati kako bi načinio prostora za dodatne analize, komentare i zaključke.

Objavljajući ovo značajno djelo, Institut za historiju Univerziteta u Sarajevu se, vodeći se trajnom vrijednošću da "zapisano ostaje", želi i na ovaj način odužiti rahmetli dr. Kemalu Bašiću za sav trud koji je uložio i trag koji je ostavio u gotovo cjeloživotnom proučavanju historije Bosne i Hercegovine.

U svojstvu direktora Instituta za historiju, odnosno Izdavača, i u svoje lično ime najtopljiu zahvalu upućujem prof. emeritusu Enesu Pelidiji, dr. Aladinu Husiću, naučnom savjetniku u Orijentalnom institutu Univerziteta u Sarajevu, i dr. Muameru Hodžiću, višem naučnom saradniku u Orijentalnom institutu Univerziteta u Sarajevu, koji su u svojstvu stručnjaka iz oblasti, ali i prijatelja rahmetli dr. Bašića, svojim prijedlozima dali doprinos u finalnom oblikovanju knjige te pisanju Predgovora.

Dr. Sedad Bešlija, glavni i odgovorni urednik

UVOD

Historija Bosne i Hercegovine XVII stoljeća relativno je slabo istražena. Takav slučaj je i sa Zvorničkim sandžakom kao jednom od administrativnih jedinica tadašnjeg Bosanskog ejaleta. Zvornički sandžak je bio serhat, tj. pogranična oblast u ofanzivnom, ali i u defanzivnom smislu. Osim vojnog značaja koji je konstantan, imao je i čitav niz drugih koji se nastavljaju i teku i u XVII stoljeću: administrativni, strateški, tranzitni, privredni, kulturološki. Njegovim osnivanjem premošćene su mnoge barijere i povezane su teritorije više nekadašnjih, srednjovjekovnih država i više značajnih rudnika. Jedna od osnovnih karakteristika društvenog života u Zvorničkom sandžaku bila je vjerska i kulturološka različitost. Takva situacija bila je i u XVII stoljeću. Ova činjenica ga bitno razlikuje od drugih sandžaka koji su formirani na prostorima koji su već imali višegodišnju administrativnu povezanost i prije dolaska Osmanlija zbog prirodno-geografskih preduvjeta. Zbog toga pisanje o Zvorničkom sandžaku znači učenje o općoj situaciji u Osmanskom Carstvu, ali i o situaciji u Bosanskom ejaletu jer se sve promjene i socijalni problemi reflektiraju i u ovom sandžaku. Zbog toga postoji i potreba i obaveza da se piše o ovoj administrativno-upravnoj jedinici Bosanskog ejaleta, njenoj egzistenciji i životu u XVII stoljeću.

Koliko je poznato, ne postoji niti jedan rad, čak ni manjeg obima, koji se isključivo bavi istraživanjem Zvorničkog sandžaka u ovom stoljeću. I zbog toga ova tema ima svoje puno opravdanje. Ako znamo da je Adem Handžić vrlo studiozno govorio o Tuzli i njenoj okolini u XVI stoljeću, što će reći u najvećoj mjeri o Zvorničkom sandžaku, onda se čini sasvim logično nastaviti govoriti o ovoj administrativnoj jedinici u XVII stoljeću. Zbog toga je situacija gotovo dovedena do apsurda: ovaj sandžak u XVI stoljeću bio je predmet temeljitog istraživanja, a vezano za XVII stoljeće gotovo da nema ništa.

U toku pisanja ovog rada koristio sam dokumente koje sam našao u Osmanskom arhivu u Istanbulu (Osmanlı Arşivi) i to pojedinačni dokumenti iz fondova:

İbnül Emin, Ali Emiri, Cevdet Tasnifi. Osim toga, korišteni su i objavljeni osmanski izvori, kao i oni neobjavljeni koji su prevedeni a koji se nalaze u Orijentalnom institutu u Sarajevu iz zbirki *Muhimme defteri, Sidžil sarajevskog kadije*, također dokumenti iz zbirke *Muhimme defteri* iz Gazi Husrev-begove biblioteke u Sarajevu. U oba slučaja riječ je o prijevodima regesti odluka koje je za potrebe Akademije nauka i umjetnosti BiH uradio Abdulah Polimac. Osim toga, koristili smo se i nekim originalnim neobjavljenim dokumentima iz Gazi Husrev-begove biblioteke koje je obradila Azra Gadžo-Kasumović. Korišteni su i prijevodi popisa pojedinih nahija Zvorničkog sandžaka iz 1604. godine koje je uradio Aladin Husić, a koji nisu objavljeni. Izvršen je i uvid u veći broj dokumenata iz Arhiva Tuzlanskog kantona od kojih je neke preveo Šaban Hodžić, te brojna stručna ili specijalizirana literatura – domaća i strana.

Osim toga, korišteni su i objavljeni izvori: *Autobiografija Osman-age Temišvar-skog*,¹ *Dva najstarija popisa Zvorničkog sandžaka (iz 1519. i 1533.)*,² *Jedna kanun-nama zvorničkog sandžaka*,³ *Zakonska odredba (Kanun) o tuzlanskim solanama*,⁴ *Ljetopis 1650.–1665*,⁵ *Putopis: odломci o jugoslovenskim zemljama*,⁶ *Hadži-Kalfa ili Čatib-Čelebija, turski geograf XVII veka o Balkanskom poluostrvu*,⁷ *Makbul-i Arif (Potur Šahidija)*,⁸ *Kanuni i kanun-name za Bosanski, Hercegovački, Zvornički, Kliški, Crnogorski i Skadarski sandžak*,⁹ *Opširni popis Bosanskog sandžaka iz 1604.*

¹ *Autobiografija Osman-age Temišvarske*, priredio, preveo s osmansko-turskog i obradio Ekrem Čaušević, Zagreb, 2004.

² *Dva najstarija popisa Zvorničkog sandžaka (iz 1519. i 1533.)*, prevod, transliteracija i obrada Adem Handžić, Sarajevo, 1986.

³ Nedim Filipović, "Jedna kanun-nama zvorničkog sandžaka", *GZM*, n. s. III, Sarajevo 1948, str. 223–234.

⁴ Adem Handžić, "Zakonska odredba (Kanun) o tuzlanskim solanama", *POF*, VIII–IX/1958–59, Sarajevo, str. 169–179.

⁵ Bošnjak Mehmed Halifa, *Ljetopis 1650.–1665*, preveo Fehim Nametak, Sarajevo, 2002.

⁶ *Putopis: odломci o jugoslavenskim zemljama / Evlija Čelebi*, preveo, uvod i komentar napisao Hazim Šabanović, Sarajevo, 1967, 1996.

⁷ *Hadži-Kalfa ili Čatib-Čelebija, turski geograf XVII veka o Balkanskom poluostrvu*, s pomoćnim bilješkama i objašnjenjima priložio Stojan Novaković, Spomenik, XVIII, Srpska kraljevska akademija, Beograd, 1892.

⁸ Muhamed Hevai Uskufi, *Makbul-i Arif (Potur Šahidija)*, Tuzla, 2001.

⁹ *Kanuni i kanun-name za Bosanski, Hercegovački, Zvornički, Kliški, Crnogorski i Skadarski sandžak*, uredništvo: dr. Branislav Đurđev, Nedim Filipović i Hamid Hadžibegić, Orijentalni institut u Sarajevu, serija I, *Zakonski spomenici*, sv. I, Sarajevo, 1957.

godine,¹⁰ *Vakufname iz Bosne i Hercegovine (XV i XVI vijek)*,¹¹ prijevod popisa nekoliko nahija ovog sandžaka: Gračanica i Soko u Opširnom popisu Zvorničkog sandžaka iz 1604. godine,¹² nahija Jasenica,¹³ nahija Srebrenik,¹⁴ Popis nahije Spreča 1604. godine¹⁵ i drugi.

Vrlo su dragocjeni Handžićevi "izleti" u XVII stoljeće u njegovim pojedinim radovima.¹⁶ Osim Adema Handžića i njegovih vrsnih i brojnih radova vezanih za područje ovog sandžaka, u XVI stoljeću spominjemo radeve Hazima Šabanovića,¹⁷ radeve mladog istraživača Nihada Dostovića posebno u vezi sa sidžilom tuzlanskog kadije, uključujući prije svega njegov magistarski rad.¹⁸ Tu je i jedan vrlo vrijedan

¹⁰ *Opširni popis Bosanskog sandžaka iz 1604. godine*, sv. I/1, obradio Adem Handžić, Bošnjački institut Zürich, Odjel Sarajevo i Orijentalni institut u Sarajevu, Sarajevo, 2000.

¹¹ *Vakufname iz Bosne i Hercegovine (XV i XVI vijek)*, Orijentalni institut u Sarajevu, serija III, knjiga I, Sarajevo, 1985.

¹² Aladin Husić, "Gračanica i Soko u opširnom popisu Zvorničkog sandžaka iz 1604. godine", *Gračanički glasnik*, br. 20, Gračanica, 2005, str. 78–111.

¹³ "Nahija Jasenica, pripada Sandžaku Zvornik", preveo Aladin Husić, *Biljeg Srebrenika*, br. 3, Srebrenik, 2005, str. 54–79.

¹⁴ "Nahija Srebrenik u Livi Zvornik", prevela Amina Kupusović, *Biljeg Srebrenika*, br. 3, Srebrenik 2005, str. 36–53.

¹⁵ Aladin Husić, "Popis nahije Spreča 1604. godine", *Šeherdžik*, br. 1, godina I, Kalesija 2008, str. 23–58. Isti prijevod u: Dževad Tosunbegović, *Gornja Spreča: prilozi za monografiju sa posebnim osvrtom na prošlost Kalesijskog područja*, Kalesija, 2007.

¹⁶ Adem Handžić, *Tuzla i njena okolina u XVI vijeku*, Sarajevo, 1975; Isti: "Grad Šabac i njegova nahija u prvoj polovini XVI vijek", *Članci i građa...*, knjiga IV, Tuzla, 1960, str. 95–151; Isti: "Izgradnja lada kod Novog na Savi u XVI vijeku", *POF*, br. XXII–XXIII/1972–73, Sarajevo, str. 83–132; Isti: "Postanak i razvitak Bijeljine u XVI vijeku", *POF*, br. XII–XIII/1962–63, Sarajevo, 1965, str. 45–74; Isti: "Stari grad Novi na Savi", *GDI BiH*, XIV, Sarajevo, 1964, str. 239–251; "Zvornik u drugoj polovini XV i u XVI vijeku", *GDI BiH*, godina XVIII, Sarajevo 1970, str. 141–196; kao i brojni drugi radovi ovog autora.

¹⁷ Hazim Šabanović, *Bosanski pašaluk-postanak i upravna podjela*, Sarajevo, 1982; Isti: *Književnost Muslimana BiH na orijentalnim jezicima*, Sarajevo, 1973; Isti: "Upravna podjela Jugoslovenskih zemalja pod turškom vladavinom do Karlovačkog mira 1699 god.", *GDI BiH*, godina IV, Sarajevo, 1952, str. 171–204; Isti: "Popis kadiluka u Europskoj Turkoj od Mostarca Abdulla Hurremovića", *GZM*, god. LIV, 1942, Sarajevo; njegov uvod, prevod i komentar *Putopis–odlomci o jugoslovenskim zemljama* od Evlike Čelebije i drugi radovi.

¹⁸ Nihad Dostović, "Dva dokumenta iz Tuzlanskog sidžila 1054/1644. godine u Gazi Husrev-begovoj biblioteci", *Anali GHb*; Isti: "O gotovinskim vakufskim kreditima u Tuzlanskom sidžilu 1644–1646", *POF*, br. 63/2013, Sarajevo, 2014, str. 221–232; Isti: "O postanku Džuma-namaz džamije u selu Miričini u Gračaničkom kraju", *Gračanički glasnik*, br. 35, godina XVIII, maj 2013, str. 20–32, te njegov neobjavljeni magistarski rad o tuzlanskom sidžilu.

rad Šabana Hodžića.¹⁹ U toku pisanja ovog rada nezaobilazni su bili radovi Avde Sućeske,²⁰ Muhameda Hadžijahića,²¹ Nedima Filipovića,²² Milenka S. Filipovića,²³ Olge Zirojević,²⁴ Radmila Tričković,²⁵ Dušanke Bojanović,²⁶ Milice Baum²⁷ i drugih.

Zbog same specifičnosti zadate teme i širokog vremenskog raspona koji se obrađuje u pisanju ovog rada, korištena je historijska metoda. Osim toga, korištene su i druge naučne metode: heuristika i analiza prikupljenih podataka, zatim njihova klasifikacija, sistematizacija, komparacija te dokazivanje i opovrgavanje na osnovu analogije. Cijeli rad je pisan tematski i hronološki.

¹⁹ Šaban Hodžić, "Stari turski dokumenti sa tuzlanskog područja", *Članci i grada za kulturnu istoriju istočne Bosne*, knjiga I, Sarajevo, 1957, str. 47–84.

²⁰ Avdo Sućeska, "Izgradnja šajki u Bosni u XVI i XVII stoljeću za potrebe turske riječne flote", Institut za istoriju u Banjaluci, *Istorijski zbornik*, broj 3, god. II, Banjaluka, 1982, str. 37–45; Isti: "Pravni položaj rudara i metalurga i oblici upravljanja rudnicima u Bosni u osmanskom periodu", poseban otisak iz *Analii Pravnog fakulteta u Beogradu*, septembar–decembar 1974, str. 837–844; Isti: "Prilike u Bosni prije i poslije osvajanja Sarajeva od strane princa Eugena Savojskog", *Prilozi Instituta za istoriju*, Sarajevo, XIX/20, 1984, str. 143–149; Isti: "Seljačke bune u Bosni u XVII i XVIII stoljeću", *GDI BiH*, XVII (1966–67), Sarajevo, 1969, str. 163–207 i drugi radovi.

²¹ Hadžijahić Muhamed, *Hasan Kaimija i njegovo turbe na Kulji u Zvorniku*, Zvornik, 1966; Isti: "Badžijanije u Sarajevu i Bosni", *Analii GHb*, knjiga VII–VIII, Sarajevo, 1982, str. 109–133; Isti: "Jedan nepoznati tuzlanski hagiološki katalog", *Članci i grada...*, knjiga XIII, Tuzla 1980, str. 211–245.

²² Nedim Filipović, *Islamizacija u Bosni i Hercegovini*, Tešanj, 2005; Isti: "Uvod", u: Muhamed Huković, Ahmet Kasumović i Ismet Smajlović, *Muhamed Hevai Uskuft*, Tuzla, 1990; Isti: "Jedna kanun-nama Zvorničkog sandžaka", *GZM*, n. s., Sarajevo, 1948, str. 223–234; Isti: "Odžakluk timari u Bosni i Hercegovini", *POF*, V, 1954–55, Sarajevo, 1955, str. 149–180.

²³ Milenko S. Filipović, *Modriča*, Skoplje, 1932; Isti: *Modriča nekad i sad*, Sarajevo, 1963; Isti: "Počeci i prošlost Zvorničke eparhije", preštampano iz *Bogoslovija*, god. VIII (XXIII), sv. 1 i 2, Beograd, 1964, Isti: "Propast franjevačkog manastira Gradovrh kod Tuzle i poreklo ikone "Crne gospe" u franjevačkom manastiru u Baču", *Članci i grada...*, IV, Tuzla, 1960, str. 89–94.

²⁴ Olga Zirojević, *Crkve i manastiri na području Pećke patrijaršije do 1683. godine*, Beograd, 1984; Isti: *Srbija pod turskom vlašću (1459–1804)*, Novi Pazar, 1995; Isti: *Tursko vojno uređenje u Srbiji 1459–1683*, Beograd, 1974.

²⁵ Radmila Tričković, "Mitropolit Longin Branković – Priča Đorda Brankovića", *Istorijski časopis*, Istoriski Institut u Beogradu, knjiga XXXIV, Beograd, 1987, str. 139–166; Isti: "Srpska crkva sredinom XVII veka", u: Glas SANU, CCCXX, Odeljenje Istoriskih nauka, knjiga 2, Beograd, 1980, str. 61–164.

²⁶ Dušanka Bojanović, "Jadar u XVI i XVII veku", u: *Jadar u prošlosti*, Novi Sad, 1985, str. 77–190.

²⁷ Milica Baum, "Legenda o sv. Đordju u priprati crkve Lomnice", *Članci i grada...*, I, Sarajevo, 1957, str. 191–207; Isti: "Župa Soli (Prilog za poznavanje prošlosti tuzlanskog kraja)", *Članci i grada...*, I, Sarajevo, 1957, str. 7–37.

Rad je koncipiran tako da na početku ima Uvod. Nakon njega slijedi dio koji govori o općim prilikama u Osmanskom Carstvu i posebno Bosanskom ejaletu. Prvo se govori o prilikama u osmanskoj državi, a nakon toga o Bosanskom ejaletu. Od ovih uvodnih dijelova rada tu je još dio koji govori o značaju Zvorničkog sandžaka u okviru Osmanskog Carstva i Bosanskog ejaleta. Poslije toga slijedi prvo poglavlje rada koje nosi naslov Administrativno-upravna podjela Zvorničkog sandžaka. Ovo poglavlje je podijeljeno na dva dijela: dio koji prati podjelu na nahije i dio koji prati podjelu na kadiluke. Ovo poglavlje je i najopširnije jer govori o preko trideset nahija i o devet kadiluka. U njemu je, naročito u prvom dijelu poglavlja, nešto pisano o privrednom razvoju. Nakon ovog slijedi drugo poglavlje rada pod naslovom Vojno ustrojstvo Zvorničkog sandžaka. U njemu su obrađena tri podnaslova – a) Sandžakbeg, u kome govorimo o nama poznatim ličnostima koje su u ovom stoljeću obavljale ovu funkciju, b) Spahije, gdje pišemo o ovom vojnom rodu i odlascima njegovih članova sa područja Zvorničkog sandžaka na razna ratišta širom Osmanskog Carstva i šire i c) Gradske posade. Na području Zvorničkog sandžaka u XVII stoljeću bio je veći broj aktivnih tvrđava sa posadama koje imaju veoma važnu ulogu kako u samom Zvorničkom sandžaku tako i šire.

Slijedi treće poglavlje pod naslovom: Stanovništvo. I u ovom poglavlju ima više podnaslova. To su: Migraciona kretanja, zatim Konfesionalni sastav u okviru koga je progovoreno nekoliko riječi o: muslimanima, pravoslavcima i katolicima, kao i njihovim glavnim vjerskim objektima. Poslije toga slijedi četvrto poglavlje Zvornički sandžak u Kandijskom i Bečkom ratu. U njemu se govori više o utjecaju ovih ratova, posebno Bečkog rata, na prostor Zvorničkog sandžaka uopćeno, pa i na sam Zvornik kao sjedište tog sandžaka. Poslije toga slijedi peto poglavlje Privredne i ekonomске prilike. U njemu smo se posebno osvrnuli na tuzlanske solane, rудarstvo, trgovinu i zanatstvo. Potom slijedi novo poglavlje Razvoj vakufskih objekata. Pored uvodnog uopćenog dijela, u ovom poglavlju posebno smo se osvrnuli na mahale i džamije, Bahši-begov vakuf, Osman-efendijin vakuf u Modrići, Behram-begovu medresu u Tuzli i hadž iz ovog sandžaka. Na kraju je posljednje poglavlje Kulturne prilike. U njemu je, pored općeg dijela, posebna pažnja obraćena na istaknutije ličnosti koje se ističu u kulturološkom smislu svojim doprinosom

na području Zvorničkog sandžaka XVII stoljeća. Te osobe su: Muhamed Hevaija Uskufija, Hasan Kaimija, Kadi Ahmed Čelebi, Nabi Tuzlavi, Matija Divković i Stjepan Matijević. Nakon ovog poglavlja slijede Zaključna razmatranja i Izvori i Literatura.

Zvornički sandžak je kao sastavni dio Bosanskog ejaleta bio dio i velikog Osmanskog Carstva koje je u XVII stoljeću doživljavalo značajnu tranziciju. Cilj ovog rada je bio rasvijetliti ulogu ovog sandžaka i ponuditi nove odgovore na neka nedovoljno istražena pitanja iz njegove historije XVII stoljeća.

INDEKS LIČNIH IMENA

A

Abas I (šah), 24
Abaza Mehmed-paša (iz Erzeruma), 27
Abbas-beg, 102
Abdija (muhafiz u šabačkoj tvrđavi), 184
Abdi (pjesnik), 334
Abdi (zvornički alajbeg), 180, 258
Abdulah-efendija, sin Ahmed-efendije, 269
Abdulah-efendija (tuzlanski kadija), 159,
160, 225, 234
Abdulah (iz Zvornika), 138
Abdulah, sin Ejnehana (krupanjski kadija),
149
Abdulah, sin Kejvanov, 157
Abdulah, sin Mehmedov, 157
Abdulah (timarnik), 155
Abdulkadir-efendija (kaziasker), 142
Abdulkerim-efendija (vaiz u Sarajevu), 47
Abdurahman-paša (vojni zapovjednik), 180
Ademović, Fadil, 180, 357
Adni (pjesnik), 334
Affan, pisar, sin Omera (popisivač Zvornič-
kog sandžaka), 53
Aga-dede (pjesnik), 94, 310, 311, 314, 317,
319, 356
Ahmed-aga (iz Zvornika), 138
Ahmed-beg (potpisnik isprave o oslobođanju
roba), 161
Ahmed-beg, sin Abbas-bega, 102
Ahmed-beg (sin defteri-emina Kasim-efendi-
je), 319
Ahmed-beg (sin Mustaj-bega, kliškog san-
džakbega), 89
Ahmed-beg (zvornički mirimiran, san-
džakbeg), 76, 82, 110, 168, 173
Ahmed b. Mustafa, 320
Ahmed, čauš, 161
Ahmed-čelebija (mujezin), 225, 234, 301
Ahmed-čelebija (računovođa), 286
Ahmed-čelebi (mutevelija), 102, 297

Ahmed-efendija, 269
Ahmed-efendija (mula), 38
Ahmed-efendija, sin hadži-Mustafa-efendije,
102
Ahmed-efendija (starješina divana), 270
Ahmed II (sultan), 131
Ahmed (kapetan zvorničke tvrđave), 154,
189, 276
Ahmed (malikjan srebreničke mukate), 276
Ahmed (mustahfiz tvrđave Kušlat), 110
Ahmed (mustahfiz tvrđave Soko), 68
Ahmed (sarajevski kadija), 161, 163
Ahmed (šejh), 270
Ahmed, sina Šahmanov (iz Donje Tuzle),
157
Ahmed, sin Ibrahimpaše (povjerenik Porte),
161
Ahmed (terzija iz Tuzle), 289
Ahmed (zvornički alajbeg / miralaj), 146,
180
Ahmet/d I (sultan), 25, 26, 32, 152, 207,
282, 324
Ahmet-paša (namjesnik Budima, vezir), 25,
28
Ahmet, sin Ibrahimov (iz Turali-begove
mahale), 158
Ajni, Ali, 32
Akakije (monah), 219, 220
Akgunduz, A., 246
Al-Ansari, Abu Ismail Abdullah, 321
Al-Azhari, Halid b. Abdullah, 321
Al-hadži Mehmed-efendi (tuzlanski kadija),
159
Al-hadži Mustafa, sin Abdulatifov (šabački
kadija), 96, 113
Al-Halabi, Ibrahim, 322
Al-Herevi, Abdullah al-Ansari, 321
Al-Herevi, Abdullah b. Muhammed b.
Ismail, 321
Ali (dizdar srebreničke tvrđave), 126, 153

- Ali (mutevelija), 308, 309
Ali (pjesnik), 334
Ali (zvornički miriliva), 89
Ali-baša (graditelj Atik-džamije u Brčkom), 101
Ali-beg / Ali-paša Čengić (zvornički sandžakbeg), 13, 58, 168, 174, 175, 177, 284
Ali-beg (bosanski džizjedar), 190
Ali-beg (iz nahije Rađevina), 114
Ali-beg, sin Mustafe, čauša, 102
Ali-beg (trgovac iz Donje Tuzle), 286
Ali b. Muhamed, 136
Alibegovići (porodica), 199
Ali-paša (bosanski namjesnik), 193, 293
Ali-paša (muhibz Budima), 179
Ali-paša (mutesarrif Kliškog sandžaka), 185
Aličić, S. Ahmed, 33, 34, 64, 141, 167, 178, 181, 357
Ali-efendija / Mevlana Ali (tuzlanski kadija), 159
Ali-efendija (vaiz u Tuzli), 299, 345, 351
Ali-halifa (hatib), 137
Alija, amaldar (osnivač mahale u Gornjoj Tuzli), 88
Alija (bosanski namjesnik), 270
Alija (dizdar srebreničke tvrđave), 186
Alija (malikjan srebreničke mukate), 276
Alija (osnivač mahale u Gračanici), 90, 91, 92
Alija (otac srebreničkog čehaje Mustafe), 153
Alija (pisar), 292
Alija, sin Mehmedov (sarajevski kadija), 269
Alija, subaša (osnivač mahale u Donjoj Tuzli), 83
Alija (terzija iz Tuzle), 289
Alija (timarnik u Brveniku), 82, 110
Alija (zaim), 76
Alispahić, Nijaz, 323, 325, 327, 363
Ališah, nazir (osnivač mahale u Gračanici), 91
Al-Isfara'ini, Isamuddin Ibrahim b. Muhammed b. Arabšah, 314
Al-Isfara'ni, Muhamed b. Muhammed b. Ahmed, 320
Al-Itkani, Emir Katib, 320
Al-Izvorniki, Muhammed b. Wali, 314
Al-Kajseri, Davud (mutevelija u Izniku), 313
Al-Kaydani, Lutfullah al-Nasafi Fadil, 94
Al-Konjevi, Sadruddin, 321
Al-Razi, Muhammad b. Abu Bakr b. Abdul-muhsin b. Abdulkadir, 94
Al-Rumi, Muhammed b. Abullatif, Ibn al-Malak, 136, 166
Al-Sadžavendi, Muhammed b. Muhammed Abdurrešid, 322
Al-Wani-Wankuli, Muhammed b. Muhammed, 147
Amber-hatun / Ejnehan-hatun, žena Ejnehana, 301
Ananija (mitropolit), 213
Ančić, Ivan, 229
Andrija (kovač iz Tuzle), 289
Andrija od Kutine (provincijal), 231
Arapović, Ismail-baša, 161
Arnaut, Ali-paša (bosanski namjesnik), 186
Arsenije II (patrijarh), 191
Arslan-aga (čauš, osnivač mahale u Donjoj Tuzli), 84, 268, 288, 301, 302
Arslan-beg (iz Zvornika), 138
Arslan-halifa (imam u Zvorniku), 138
Asaf (vezir), 29
Asen, Mehmed (timarnik), 76
Atlagić, Mehmed-paša (bosanski namjesnik), 38, 42
Avdija (učenjak), 172
Azerbejdžan, 23
Azeri (pjesnik), 334

B

- Babić, Tomo, 338
Badenski, Ludvig / Ljudevit, 185, 242, 243, 245, 249, 250, 251, 252, 253
Bahadin (reis iz Zvornika), 164
Bahši-beg / Jahja-beg (vakif, zvornički sandžakbeg), 8, 21, 168, 169, 295, 306, 307, 308, 309, 345, 351, 365
Bajazid II Veli (sultan), 152, 187, 304
Bajraktarević, Fehim, 211, 354
Bajram-aga, sin Ibrahimov, 95
Bajram-beg (iz Srema), 165
Baki (pjesnik), 334
Bali-efendija (sarajevski mulla), 207, 209

- Bali hadžija (iz Gornje Tuzle), 286
 Bali Hamza (heretik), 207, 208
 Balija (silahdar, emin), 164
 Baltaci, Cahid, 312, 357
 Baltadži, Mehmed-paša (bosanski namjesnik), 58, 179
 Bandulavić, Ivan, 229
 Bandulavić, Marko, 229, 370
 Banjanović, Nusret, 139, 140, 362
 Banović, Božićko, 86
 Baotić, Zvonimir, 363
 Bašagić-Redžepašić, Safvet-beg (Mirza Safvet), 41, 42, 46, 48, 58, 142, 169, 170, 173, 174, 240, 244, 245, 247, 248, 251, 252, 320, 329, 330, 357, 363
 Basarab, Matija (vlaški vojvoda), 217
 Basler, Đuro, 363
 Baum, Milica, 20, 84, 89, 220, 261, 266, 363, 364
 Beauvoort, vojvoda, 240
 Bećirbegović, Madžida, 299, 304, 313, 357, 364
 Begović, Mehmed, 63, 273, 364
 Behram, čauš, 159
 Behram, Čurčija (osnivač mahale u Gračanici), 90, 91, 92
 Behramov, Abdulmumin, 158
 Behram, sin Abdulahov, 158
 Behram (tabak), 135
 Behramzade, Behram-beg (vakif), 14, 21, 288, 295, 297, 312, 313, 315, 344, 351
 Behramzade Čelebi, Emrullah, 315
 Bejani (pjesnik), 334
 Beđić, Alija, 40, 61, 95, 187, 246, 252, 295, 298, 311, 364
 Bekir-efendija (vakif), 301
 Bekir (kethoda zvorničkog mutesarifa), 143, 144
 Bekir (mustahfiz tvrđave Kušlat), 110
 Bekir-paša (mutesarif sandžaka Elbasan), 31
 Benac, Alojz, 217
 Benić, Bono, 48, 226, 235, 238, 240, 354
 Benković, Ambrozije, 223, 232, 237, 338, 357
 Bernardo, Antonio, 58, 175
 Bešir-efendija, 89
 Bešlija, Sedad, 2, 15
 Bilge, Sadik Müfit, 364
 Biščević, Vedad, 41, 48, 231, 246, 255, 357
 Blant, Henri, 35
 Blaž, sin Ivana, 99
 Boćkaj, Ištvan, 24
 Boganović, Mihailo, 250, 253
 Bogišić, Rafo?, 337, 339
 Bojanić, Dušanka, 20, 78, 104, 105, 113, 114, 115, 148, 149, 168, 175, 253, 254, 255, 364
 Boškov, Vančo, 172, 192, 193, 194, 354
 Bosnevi, Kadirullah Ibrahim-paša (bosanski namjesnik), 31, 60
 Bošnjak, Ali-dede. *Vidi:* Sigetvari, Alauddin Ali-dede b. h. Mustafa, šejh
 Bošnjak, Jakub, 209
 Bošnjak, Mehmed Halifa (ljetopisac), 18, 29, 30, 354
 Bostandžija, Rade, 212
 Bostan, Idris, 291, 357
 Brajković, Nikola (provincijal), 229
 Branković, Đorđe, 20, 212, 378
 Branković, Đurađ, 77, 128, 130
 Branković, Longin (mitropolit), 20, 212, 213, 214, 218, 378
 Branković, Vuk, 52
 Budimir (župnik), 338
 Budimlija, Abdullah-paša (vakif), 295
 Budimlija, Ahmed-paša, 93
 Bukaraš, Petar (svećenik), 226
 Buljugić, Nihad, 85, 185, 286, 288, 299, 300, 300, 357
 Buljugić, Suad, 85, 185, 286, 288, 299, 300, 357
 Buvaj (pisar), 221
 Buzov, Snježana, 37, 38, 197, 203, 242, 364
 Bzenški, Rudolf (vojni svećenik), 219, 226, 227, 251, 254
- ## C
- Cezar, Gaj Julije, 35
 Chanussius / Hans (Sas), 272
- ## Č
- Çabuk, Vahid, 27, 357

Čakalović, Ilija (lektor, provincijal), 229
Čarnojević, Arsenije III (patrijarh), 204, 213
Čauš, Ali, 32
Čaušević, Ekrem, 18, 250, 354
Čelebi, Bekir (knjigovezac iz Tuzle), 289
Čelebi, Edai Sinan, 335
Čelebi, Halil, 161
Čelebi, Hasan (iz G. Tuzle), 161
Čelebi, Ibrahim (iz Kolovrata), 161
Čelebija, Abdul-Muhsin, 269
Čelebija, Bećir (imam), 301
Čelebija, Derviš (divan-katib), 165
Čelebija, Evlija, 18, 19, 84, 109, 123, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 139, 140, 185, 186, 188, 283, 284, 289, 294, 304, 306, 307, 314, 327, 333, 354, 355
Čelebi, Kadi Ahmed (pjesnik, tuzlanski kadija), 8, 14, 22, 32, 33, 59, 86, 109, 123, 133, 134, 136, 137, 139, 158, 159, 164, 185, 187, 283, 284, 289, 304, 307, 317, 327, 332, 333, 345, 352
Čelebi, Mehmed (pjesnik), 161
Čelebi, Šahbaz (imam), 162
Čelebi, Sulejman (pisar), 161
Čelić, Džemal, 100, 307, 308, 357
Čelik, Hatice, 364
Čengić, Smail-paša (vezir), 30

Ć

Ćatić, Alija, 100, 364
Ćehajić, Džemal, 329, 358
Ćeman, Mustafa, 325, 328, 334, 365
Ćilimković, Džemal, 84, 300, 301, 358
Ćivrani, Pietro / Civrani Pietro, 137
Ćorović, Vladimir, 194, 319, 331, 358
Ćuprilić, Ahmed-paša (veliki vezir), 58
Ćurić, Hajrudin, 358

D

Daltaban Mustafa-paša (bosanski namješnik), 40
Danilo (mitropolit), 213
De Leonardis, Frančesko, 213
Deli Hasan-paša, 37, 58

Derviš-aga (iz Brdnika), 161
Derviš-beg (zvornički sandžakbeg), 170, 291
Derviš (bešlija), 102
Derviš (mutabđija iz Tuzle), 289
Derviš (zaim), 76
Dilašub, Saliha (majka sultana Sulejmana II), 30
Dilaver (timarnik), 129
Dinić, J. Mihajlo, 65, 77, 103, 105, 186, 272, 279
Divani, Mehmed (razbojnički), 58
Divković, Matija, 8, 14, 22, 194, 228, 229, 233, 317, 336, 337, 338, 339, 346, 352, 358, 362, 372
Dizdar, Ahmed-aga, 102
Dizdar, Hamid, 365
Dizdar, Muhamed, sin Ahmed-age, 102
Dizdarzade, Ahmed b. Ali, 320
Djedović, Ruzmir, 91, 92, 126, 171, 280, 287, 297, 365, 366
Dobrača, Kasim, 170, 180, 314, 321, 322, 365
Dobrnac, Leotije, 211
Dostović, Nihad, 19, 83, 103, 117, 124, 159, 163, 174, 234, 287, 288, 296, 302, 307, 309, 315, 316, 354, 356, 365
Dragaš, sin Tomaša (knez), 78, 115
Dragiša (rob), 195
Dragoje (smolučki knez), 158
Dragojlalić / Dragosalić, Obrad, 222
Dragutin (kralj), 216
Drijenčanin, fra Matija, 127
Drnišlija, Abdulah (vojni kadija), 95, 246
Dubić, došlac, 91
Dubočak, fra Andrija, 201, 230
Duglerović, fra Đuro (biskup), 236
Dujica (primičur iz sela Babin Dol), 292
Durak (spahijski), 129
Durgun, Mehmed (timarnik), 76
Düzgün, Dilaver, 365

Dž

Džafer-halifa (imam), 208
Džafer-paša (bosanski vezir, mutesarrif), 176, 252
Džafer (timarnik iz nahije Kušlat), 82, 110
Džagaloglu, Jusuf Sinan-paša (kapudan-paša)

- ša), 25
 Džaja, Mato, 337
 Džaja, Srećko M., 201, 213, 214, 215, 216, 224, 230, 358
 Džananović, Ibrahim, 295, 365
 Džanbulatoğlu (pobunjenik u Anadoliji), 24
 Dželali, Mehmed-efendija, vaiz (osnivač mahale u Donjoj Tuzli), 84, 164, 299
 Dženetić, Alija, 138
 Džihadi (pjesnik), 318
 Džindić / Džindija hadži Mustafa, 83, 97, 111, 295, 300
 Džindži-hodža, 28
- D**
- Đaković, Isaija (mitropolit), 210, 212, 213
 Đaković, Luka, 198, 201, 202, 230, 231, 358, 366
 Đ. H., 366
 Đorđe (pop), 221
 Đorđević, R. Tihomir, 48, 329, 358, 366
 Đordić, Atanasije / Georgice Atanasio, 57, 91, 187, 205, 206, 210, 264, 266, 372
 Đozić, Adib, 304, 365, 366
 Đukanović, Marija, 28, 354
 Đulbegović, porodica, 48, 329
 Đurđev, Branislav, 18, 55, 100, 104, 214, 215, 355, 359, 366
 Đurković, V. (jeređakon), 218
- E**
- Ebu Bekir-halifa (imam u Srebrenici), 154, 304
 Ebu Bekr, Jusuf (faris), 94
 Ebu Lejs, 322
 Ebu'l Feth, Mehmed-han, 109, 132, 133, 134, 135
 Ebu Suud-efendija (šejhul-islam), 208
 Edai (pjesnik), 334
 Edirne (Jedrene), 28, 43, 57
 Ejub (z Srebrenice), 270
 Elezović, Gliša, 42, 80, 81, 365
 El-Kutahija, Mehmed (sarajevski kadija), 270
 Elmas, Mehmed-paša (veliki vezir), 245
 Elvan (spahija), 81
 Emina, kćer Jahje (iz sela Dobrnje), 157, 160
 Emrullah-čelesi, iz svite Behramzadeove, 102
 Eren, Güler, 374
 Evlija-aga (dizdar, mustahfiz zvorničke tvrđave), 137
- F**
- Fadlullah, sin Isaa (muderis u Sarajevo i Beogradu), 154, 159
 Fatima / Fatma (vakifa iz sela Banović), 295, 302
 Fatima, kćer Osmana, 158
 Fatima, kćer Seferova (iz Zvornika), 138, 157
 Fazlibuljubašić, Omer, 270
 Fazli, buljugbaša (mubašir, zapovjednik bosanskih levenda), 43, 287
 Fazli-paša (vojni zapovjednik), 58, 175
 Fazlullah-aga (emin), 269
 Fejzulah-efendija (tuzlanski kadija), 164, 299
 Fejzullah (alajbeg Sremskog sandžaka), 155, 176
 Fejzullah, sin Dželali Mehmed-efendije, 299
 Ferdinand II (car), 210, 229
 Fethul, Islam, 255
 Fetihlija, Miralem-beg, 319
 Fidahić / Fidaizade, Ahmed-kapetan Fidahić, 190
 Fidahići / Fidaizade (porodica), 190
 Fidai-beg (pjesnik, rodonačelnik Fidahića), 190, 245
 Filan, Kerima, 325, 366
 Filipović, Nedim, 18, 20, 32, 55, 59, 91, 112, 127, 198, 202, 209, 210, 211, 212, 213, 216, 235, 260, 261, 274, 311, 319, 355, 359, 366
 Filipović, Nenad, 190, 245, 278, 366
 Filipović, S. Milenko, 20, 211, 359, 366
 Fischer (poručnik), 253
 Fra Ilija, 339
 Fra Jako (iz Tuzle), 164, 299
 Fra Marijan, 339
 Fra Petre (redovnik), 193
 Fra Serafin, 339
 Fra Stjepo/Stjepan (starješina Gradovrha), 159, 224, 233, 234
 Fuzuli (pjesnik), 334

G

Gadžo-Kasumović, Azra, 18, 85, 138, 141, 152, 190, 207, 282, 306, 353
Ga'fer (pjesnik), 334
Gal (pukovnik), 249
Ganibegovići (porodica), 198
Gavran, fra Ignacije, 39
Gavrilo (vladika, mitropolit), 211, 218
Gazanfer hadžija (iz Gornje Tuzle), 286
Gazić, Lejla, 147, 321, 378
Gazi, Hodavendigar, 132
Gazimemibegovići (porodica), 169
Gazi Memi-beg (zvornički sandžakbeg), 169
Gelburg, grof (habsburški kapetan), 250
Genadije (monah), 219, 220
Georgije (mitropolit), 210
Georgije (slikar), 220, 221
Gerasim (mitropolit), 213, 214
Giraj, Ahmed, 179
Glavičić, Franjo, 229
Gojko, knez, 298
Gökbilgin, M. Tayyib, 51, 168, 178, 366
Gönel, Hüseyin, 366
Gostiljanin, plemić, 89
Grabčanović, Mustafa, 284, 358
Gradaščević, Husein-kapetan, 311
Gradaščević, Osman-kapetan, 311
Gradaščević, porodica, 311
Gradčavi, Ahmed b. Mustafa, 93
Gradčavi Hafizzade / Hafizović / Muhamed, 321
Gradčevi, Muhamed, sin Ahmedov, 93, 318
Grčić, Ljiljana, 69
Grčić, Mirko, 69
Grgurević, Vuk (despot), 49
Grgur (izvjesnik), 234
Grgur XV (papa), 224
Gromić (porodica), 198, 199
Gromo / Gromić, Bajram-aga, 198, 199
Grozdanić, Sulejman, 324, 367
Gundulić, Ivan / Dživo, 94, 358
Gundulić, Mato (poklisar), 194
Gunduz, Tufan, 157, 158, 355
Gürbüz, Adnan, 367

H

Hadrovics, Laszlo, 194, 213, 217
hadži Ahmed, 101
hadži Ališah (vakif iz Donje Tuzle), 287, 288, 302
hadži-badže, kadun (vakifa), 315, 375
Hadži Bajazid (vakif i osnivač mahale u Gornjoj Tuzli), 88, 286, 302, 303
Hadžibegić, Hamid, 18, 32, 44, 55, 355, 367
hadži Derviš, sin Abdije (iz Donje Tuzle), 286
hadži Ferhad, sin Abdullaха (iz Gornje Tuzle), 286
hadži Hajdar, 89
hadži Hasan Bali (iz Donje Tuzle), 286
hadži Hasan (emin, vakif iz Tuzle), 83, 267, 268, 270, 287, 288, 302, 303
hadži Hurem (krojač iz Gračanice), 286
hadži Husein (osnivač mahale u Gornjoj Tuzli), 88, 304
Hadžihuseinović Muvekkit, Salih Sidki, 28, 31, 41, 58, 138, 173, 179, 202, 242, 248, 249, 250, 251, 252, 257, 332, 358
hadži Iskender (osnivač mahale u Gornjoj Tuzli), 87, 88, 268, 295, 303
hadži Ismail (svjedok na sudu), 161
Hadžijahić, Muhamed, 20, 27, 46, 48, 93, 94, 99, 145, 148, 163, 184, 189, 204, 207, 208, 209, 225, 231, 234, 236, 238, 251, 257, 286, 299, 308, 318, 328, 329, 332, 354, 356, 358, 367, 368
hadži Jusuf, 102
hadži Jusuf-efendija, 102
hadži Jusuf (iz Donje Tuzle), 286
Hadži-Kalfa / Čatib-Čelebija, 18, 32, 59, 67, 78, 79, 81, 82, 85, 92, 96, 104, 124, 137, 183, 185, 294, 355
hadži Kurd, 161
Hadžimehanović, M. Refik, 84, 88, 89, 268, 287, 288, 299, 300, 301, 303, 304, 367
hadži Mustafa-beg, 102
hadži Mustafa-efendija, 102
hadži Osman-aga, 269
hadži Osman (osnivač mahale u Gračanici),

- 90, 91, 92
 Hadžiosmanović, Lamija, 28
 hadži Rizvan (iz Gračanice), 286
 Hadžiselimović, Omer, 35, 280, 281, 358
 hadži Sinan (osnivač Hadži Sinanove tekije), 328
 hadži Sulejman (krojač iz Gračanice), 286
 hadži Uvejs (iz Gračanice), 286
 hadži Veli, imam (iz Gornje Tuzle), 286
 Hajdar-agá (zaim), 102
 Hajdarhodžić, Hamdija, 137, 246, 367
 Hajrudin, emin (osnivač mahale u Gornjoj Tuzli), 88
 Hakani-beg (pjesnik), 334
 Halil-beg (krčki zapovjednik), 173
 Halil-efendija, 101
 Halil-halifa (mujezin u Moranjcima), 159
 Halil (kazaz iz Tuzle), 289
 Halil (mustahfiz zvorničke tvrđave), 189
 Halilović, Samir, 305, 319, 333, 335, 358, 368
 Halil-paša (bosanski namjesnik), 95, 258
 Halil-paša (serasker), 60, 255
 Halil (terzija iz Tuzle), 289
 Halil (timarnik), 80
 Hammer, Josef von, 25, 27, 38, 168, 239, 240, 242, 248, 358
 Hamzić, Omer, 258, 281, 368
 Handžić, Adem, 14, 17, 18, 19, 34, 45, 49, 50, 51, 53, 54, 57, 64, 65, 66, 68, 69, 79, 83, 84, 86, 88, 90, 97, 101, 111, 112, 115, 116, 118, 120, 126, 127, 128, 129, 130, 135, 136, 137, 144, 146, 147, 149, 151, 154, 155, 156, 159, 162, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 178, 182, 185, 195, 196, 197, 203, 205, 207, 209, 215, 216, 217, 218, 219, 223, 233, 252, 261, 262, 263, 264, 266, 267, 268, 272, 273, 275, 277, 278, 279, 280, 283, 290, 299, 300, 301, 302, 303, 306, 308, 314, 318, 320, 323, 324, 327, 331, 332, 333, 354, 355, 356, 359, 368, 369
 Handžić, Mehmed, 331, 369
 Harni, Slavko, 337
 Harvisija, Muhamed-efendija (mutevelija), 164, 299
 Hasan-beg (potpisnik isprave o oslobađanju roba), 161
 Hasan-beg (zvornički sandžakbeg 1644.), 174, 177
 Hasandedić, Hivzija, 103, 166
 Hasan (gračanički kadija), 147, 292
 Hasan-halifa / Hasan-ef. (hatib), 135, 225, 234, 301
 Hasan, hodža (osnivač mahale u Gračanici), 91, 92
 Hasan Kafi Akhisari. *Vidi*: Pruščak, Hasan Kafija
 Hasan (kassam u Bosanskom ejaletu), 159
 Hasan (muhafiz u šabačkoj tvrđavi), 183
 Hasan (mutabdzija iz Tuzle), 289
 Hasan-paša (vezir), 25
 Hasan, sin Alije (osnivač mahale u Gornjoj Tuzli), 88
 Hasan, sin Abdullaха (iz sela Dobrnje), 157, 160
 Hasan, sin Jusufov (nazir rudnika, popisivač Zvorničkog sandžaka), 57
 Hasan (terzija iz Tuzle), 289
 Hasan (zaim), 155
 Hasan (zvornički sandžakbeg / 1691), 175
 Hasib b. Ibrahim, 327
 Hatidža (iz Donje Tuzle), 158, 302
 Hatidža Turhan (majka sutana Mehmeda IV), 27
 Havadže Ibrahim (hatib), 208
 Hekim-oglu, Ali-paša (bosanski namjesnik), 45, 368
 Herberštajn, grof (potpukovnika), 252
 Hercegovac, Hasan-ef. (muderris), 46
 Hisali (pjesnik), 334
 Hisarija Ferhad, sin Ahmedov (osnivač mahale u Donjoj Tuzli), 83
 Hizir-paša (bosanski namjesnik), 247, 248
 Hodžić, Muamer, 15, 130, 141, 167, 168, 169, 263, 307, 359, 369
 Hodžić, Nerмана, 148, 157, 158, 302, 359
 Hodžić, Šaban, 18, 20, 161, 162, 355
 Hrabak, Bogumil, 57, 91, 137, 138, 281, 290, 294, 369
 Hrasnica (begovska porodica), 138
 Hrebljanović, Lazar (knez), 82

- Hudović, Mehmed, 359
Huković, Muhamed, 20, 59, 60, 325, 326, 327, 328, 331, 356, 359
Hurremović, Abdullah, 19, 142, 144, 146, 148, 150, 152, 155, 157, 165, 356
Husam-efendija (iz Donje Tuzle), 158
Husein-begova mahala (Zvornik), 135
Husein-beg (potpisnik isprave o oslobođanju roba), 161
Husein-beg (muhafiz u šabačkoj tvrđavi), 183
Husein-beg (sremski sanžakbeg), 183
Husein-beg (zvornički sandžakbeg 1692.), 176, 178
Husein b. Osman (zvornički kadija), 136, 166
Husein (čauš), 300
Husein (čuvar u Šapcu), 175
Husein (dizdar šabačke tvrđave), 183
Husein-paša (budimski namjesnik), 240
Husein-paša (serdar), 179
Husein-šah (zvornički sandžakbeg 1559.), 135
Husein, sin Abdulaha (prepisivač), 318
Husein, sin Sinanov (iz Tuzle), 286
Husejn-aga, 225, 234
Husejn-baša, 101
Husejn (mutabđija iz Tuzle), 289
Husejn, sin hadži Šabanov (čifčija), 102
Husić, Aladin, 15, 18, 19, 54, 65, 90, 91, 97, 106, 115, 119, 121, 202, 286, 353, 355, 359
Husrev, sin Abdulahov (šafar i mutelzim u Donjoj Tuzli), 156
- I**
- Ibn Hasan, 369
Ibrahim Abdullah (alemdar gradačačke tvrđave), 184
Ibrahim-baša, 102
Ibrahim-beg, sin mirlive, 102
Ibrahim-beg (zvornički sandžakbeg), 172
Ibrahim b. Halabi, 163
Ibrahim (drugi malikjan srebreničke mukate), 276
Ibrahim-efendija Bosanac (roznamedžija), 131
Ibrahim I (sultan), 27, 28, 29, 30, 212, 314, 324
Ibrahim (malikjan srebreničke mukate), 276
Ibrahim (mirimiran na Dunavu), 293
Ibrahim-paša, 180, 252
Ibrahim, sin Ahmedov (timarnik), 101, 122
Ibrahim (zvornički kadija), 154, 166
Ibšir-beg, 138
Idris-beg (zvornički sandžakbeg), 150
Idris (zvornički sandžakbeg), 149
Ihram, 255
Ihsanoglu, Ekmeleddin, 26, 27, 141, 167, 313, 359
Ilhamija, Abdulvehab, 331
Iločki, Matija, 128
Imamović, Teufik, 93, 94, 99, 148, 184, 238, 295, 318, 356
Inaldžik, Halil, 141, 167, 359
Ingrao, Čarls V., 29, 30, 244, 245, 246, 359
Inoćenti XI (papa), 30
Isa-beg (iz Donje Smoluće), 157
Isa-beg (osnivač mahale u Donjoj Tuzli), 83
Isa-emin (osnivač mahale u Gračanici), 90, 91
Ishak (zaim), 101
Ismail-efendija (vakif u selu Busine), 288, 302
Ismail-efendija (vakif u Tušnju), 84, 162, 300
Ismail (mutabđija iz Tuzle), 289
Ismail-paša (bosanski muhafiz), 61, 248
Ismail, sin Hajdarov (srebrenički kadija), 126, 153, 186
Ištvanfi (ugarski historičar), 255
Ivanković, Željko, 358
Ivan od Fojnice (gvardijan), 233
Izniki, Musa b. hadži Husein, 322
- J**
- Jahić, Mustafa, 314
Jahija, pisar (osnivač mahale u Gračanici), 90, 91, 92
Jahja-beg (vojni zapovjednik u D. Tuzli), 189
Jahja-beg (zaim), 102
Jahja-efendija (šejhul-islam), 334

- Jahja (hatib u Srebrenici), 304
 Jahja, sin Balijev (timarnik), 129
 Jahja, sin šejh Ahmeda (šejh), 270
 Jajčanin, Andrija, 229
 Jako, sin Tomin (fratar u Gradovrhu), 235
 Jalimam, Salih, 92, 225, 230, 236, 289, 369,
 370
 Jastrebov, Ivan, 82
 Jazidžija, Muhamed b. Salih, 320, 322
 Jegen, Osman-paša (bosanski namjesnik), 42
 Jelavić, Vjekoslav, 96, 132, 370
 Jelena (kraljica), 222
 Jelenić, Julijan, 223, 225, 233, 238, 339,
 359
 Jeremić, Risto, 111, 224, 265, 370
 Jevremović, M. Živorad, 96, 113, 359
 Jevtimije (episkop), 214
 Jireček, Konstantin, 79, 105, 145, 261, 272,
 279, 359, 362
 Josef, sin Mošeov, 278
 Jovan (II slikar), 220, 221
 Jovan (I slikar), 220, 221
 Jovanović, Borislav, 271, 370
 Jovan (pop), 211
 Jukić, Ivan Franjo, 246, 251, 252, 337, 338,
 360
 Julije III (papa), 265
 Jusuf-agá, otac Aga-dede, 310
 Jusufbegovići (porodica), 198
 Jusuf (malikjan srebreničke mukate), 276
 Jusuf-paša (kliški sandžakbeg), 173
 Jusuf, sin Nuralije, 157
 Jusuf (tabak iz Tuzle), 288
 Jusuf (topčija, mustahfiz zvorničke tvrđave),
 137
- K**
- Kaboga, Marojica (poklisar), 194
 Kabuli (pjesnik), 334
 Kačić, Luk (lektor, provincijal), 229
 Kadić, Muhamed Enveri, 319
 Kadrić, Adnan, 325, 370
 Kahraman (mustahfiz zvorničke tvrđave),
 189
 Kaimija, Hasan, 8, 14, 20, 22, 38, 48, 241,
 317, 328, 329, 330, 331, 332, 345, 351,
- 356, 357, 358, 364, 365, 367, 372, 373,
 374, 377
 Kajmaković, Zdravko, 216, 217, 218, 219,
 220, 221, 360, 370
 Kalabić, Mehmed, 328, 370
 Kamberović, Husnija, 11, 112, 138, 198,
 199, 360
 Kamili-efendija (tuzlanski kadija), 159
 Kapetanović, Amir, 337
 Kaplan-paša, 179
 Kaprara, grof (feldmaršal), 249
 Karabegović, Husein-efendija, 241, 374
 Karabegović, Mustaj-beg, 198
 Karabegovići (porodica), 112, 198
 Karadžić, Vuk, 104
 Karahalilović, Namir, 336, 370
 Karajilan, Ali-paša (bosanski namjesnik), 190
 Karakaš, Mehmed-paša / Memija (bosanski
 namjesnik), 42, 94, 173
 Kara Mustafa-paša (veliki vezir), 30, 39, 244,
 343, 349
 Karić, Enes, 312, 314
 Kašić, Bartol, 103, 355
 Kasim-baša (janjičar i vakif iz Donje Tuzle),
 288, 302
 Kasim-efendija (defteri-emin), 319
 Kasumović, Ahmet, 20, 59, 60, 317, 323,
 325, 327, 332, 339, 359
 Kasumović, Ismet, 136, 314, 320, 360, 370
 Kata (katolkinja iz Donje Tuzle), 157
 Katić, Tatjana, 184, 249, 255, 360
 Kavrijani (habsburški pukovnik), 249, 250
 Kazaz, Halil (iz D. Tuzle), 162
 Kejvan, Abdulah, 157
 Kemalpašazade (pjesnik), 334
 Kemaneš, Ahmed-paša (valija Diayaribaki-
 ra), 255
 Kemaneš Sulejman-paša (vojni zapovjed-
 nik), 180
 Kemura, Sejfudin, 145, 331
 Keşif-efendija (vaiz u Sarajevu), 47
 Kicikis, Dimitri, 24
 Kiklet (francuski putnik), 67, 139, 140, 283,
 284
 Kinalizade, Hasan Čelebi (pjesnik), 334
 Klaić, Vjekoslav, 124, 195, 202, 231, 242,

- 243, 264, 272, 360
Klapić, Muharem, 89, 206, 360, 370
Knezović, Pavle, 229, 370
Knin, 240
Kobaš, 199
Kocaaslan, Murat, 27
Koči-bej, 32
Kodža Halil-paša (vojni zapovjednik), 180
Kodža Ibrahim-paša (vojni zapovjednik), 180
Komadinović, Patrikije, 216
Konstantin (mitropolit), 211, 212
Koprivčević, Josip, 202, 204, 230, 371
Koprülü / Čuprilić, Mehmed-paša (veliki vezir), 29, 30, 31
Koprülü / Čuprilić, Mustafa-paša (veliki vezir), 245
Korča, Mehmed-paša (bosanski namjesnik), 40, 42, 43, 94, 138, 181, 184, 222, 252
Korić, Elma, 33, 53, 170, 179, 190, 291, 360
Korkut, Derviš M., 323, 324, 326, 371
Korkut, Halima, 287, 288, 295, 296, 307, 326, 371
Korvin, Matija (ugarski kralj), 49
Kosundže / Kosendže, Osman-beg (osnivač mahale u D. Tuzli), 84, 158, 295, 301
Kovačević, Ešref, 27, 29, 37, 165, 186, 244, 245, 246, 272, 275, 280, 355, 360, 371
Kovačević-Kojić, Desanka, 130, 186, 272, 275, 280, 360, 371
Krasen (?) (rob), 195
Krešavljaković, Hamdija, 68, 85, 86, 91, 93, 95, 101, 103, 109, 123, 126, 128, 136, 139, 140, 141, 156, 167, 175, 181, 187, 195, 201, 206, 223, 260, 261, 264, 265, 266, 267, 274, 275, 277, 283, 284, 285, 287, 288, 289, 296, 297, 298, 301, 315, 318, 360, 371, 372
Kučlatović, Nikola (dvorski knez kralja Ostoje), 105
Kučuk, Džafer-paša, 184
Kučuk/ Küçük Bali-beg (zvornički sandžakbeg), 12, 51, 88, 164, 168, 170, 177, 295, 314, 321, 322
Kujundžić, Juraj, 231, 232, 233, 372
Kukavica, Mehmed-paša (bosanski namje-
- snik), 364
Kulaksuz Memi (iz sela Ravca), 153
Kuna, Herta, 338, 339, 372
Kupusović, Amina, 19, 124, 282
Kurd (zvornički miralaj), 129
Kurt, spahija, 322
Kurt (tabak iz Tuzle), 289
Kurt (timarnik), 89
Kutukoglu S. Mubahat, 179
- L**
- Lalić, Amela, 337, 372
Lastrić, fra Filip, 194, 264, 338, 355, 363
Lašvanin, fra Nikola, 39, 194, 198, 239
Leonardis, F. (trogirski arhiđakon), 212
Leopold I (habsburški car), 30, 201, 213, 242, 243, 249, 250, 253
Letić, Branko, 312, 372
Levaković, Rafael, 339
Longin (slikar ikonostas), 219, 220, 375
Louis (princ, general), 253
Lučić, fra Jeronim, 127, 236
Luka (iz Koprivne), 147
Luka (mitropolit), 210, 212
Lutfulah (gračanički kadija), 147
Luzitanus, Amatus (ljekar), 265, 266
- M**
- Maglajac Mahmud-paša (bosanski namjesnik), 38, 42
Mahmud-baša, sin Hasanov (iz Donje Tuzle), 234
Mahmud-beg (prizrenski mutesarif), 249
Mahmud Derviš (timarnik), 129
Mahmud (katib), 164
Mahmud, sin Alibeše (iz Donje Tuzle), 157
Mahmud, sin hadži Huseinbegovog, 103
Mahmud (zaim), 214, 215
Makarije (mitropolit), 209, 213, 214
Maksim (vladika, mitropolit), 192
Malcolm, Noel, 141, 167
Malkoč, džindija (osnivač mahale u Donjoj Tuzli), 83
Malkoč, sin Ramadanov, 162
Mandić, Mihovil, 34, 94, 132, 197, 198, 225, 234, 237

- Mandić, O. Dominik, 360
 Mandi, Piter (putopisac), 35, 280
 Mantran, Robert, 23, 26, 31, 246
 Maravić, fra Marijan (biskup), 92, 94, 103, 201, 205, 210, 225, 230, 236, 238, 355
 Margitić, Stjepan, 229, 338
 Marijan iz Modriče (lektor), 237
 Markešić, Luka, 337
 Marković, Tatjana, 69
 Marsilji, Lujigi Ferdinando, 137
 Martinus (Sas), 272
 Masarechi / Maserathi, Petar, 205, 210, 224, 354
 Matasović, J., 237
 Matejić, Suzana, 24
 Matevich da Soglino, Gabrielle. *Vidi: Matijević, Gabrijel*
 Matijević, fra Stjepan, 9, 14, 22, 229, 285, 286, 317, 338, 339, 340, 346, 352, 374
 Matijević, Gabrijel, 285, 338
 Matuz, Josef, 23, 24, 29, 360
 Mazalić, Đoko, 131, 133, 180, 210, 211, 217, 219, 220, 227, 305, 372
 Mehinagić, Ibrahim, 208, 372
 Mehmed, 171
 Mehmed-agá (čehaja), 43, 254
 Mehmed-agá (dizdar gračaničke tvrđave), 95
 Mehmed-agá (dizdar u D. Tuzli), 189
 Mehmed-agá (iz Zvornika), 319, 320
 Mehmed-agá (serdar u D. Tuzli), 189
 Mehmed-agá (vakif, osnivač mahale u Donoj Tuzli), 83, 84, 288, 302
 Mehmed-agina / Jalska mahala (Donja Tuzla), 298
 Mehmed-beg, 269
 Mehmedbeg (iz Zvornika), 138
 Mehmedbegovići (porodica), 198
 Mehmed-beg (valijin čehaja), 187
 Mehmed-beg (zvornički sandžakbeg 1606.), 143, 171, 172, 177
 Mehmed (bostandžibaša), 131
 Mehmed (čelebija, osnivač mahale u Zvorniku), 137, 139, 162
 Mehmed (dizdar srebreničke tvrđave), 186
 Mehmed (dizdar zvorničke tvrđave), 110, 133, 188, 189
 Mehmed-efendija (vaiz), 84
 Mehmed-halifa (hatib u Zvorniku), 135
 Mehmed-halifa (imam u Srebrenici), 154, 304
 Mehmed II Fatih (sultan), 100, 109, 122, 123, 135, 137, 152, 160, 187, 223, 232, 296, 304
 Mehmed III (sultan), 25
 Mehmed IV (sultan), 27, 28, 85, 148, 180
 Mehmed (janjičar), 124
 Mehmed-paša (anadolski beglerbeg), 61
 Mehmed-paša (serasker u Osijeku), 179
 Mehmed Rešid, 334
 Mehmed, sin Bale, 162
 Mehmed, sin Hasan-begov (terzija iz Tuzle), 289
 Mehmed, sin Kemalov (tešanjski kadija), 53
 Mehmed (sin miralaja Murteze), 118
 Mehmed (timarnik - Novi na Savi), 186
 Mehmed (timarnik u nahiji Bijeljina), 68
 Mehmed (timarnik u nahiji Rađevina), 113
 Mehmed (timarnik u nahiji Sokol), 179
 Mehmed (timarnik u nahiji Visori), 127
 Mehmed (ubirač džizije), 292
 Mehpejker / Kösem Sultan (majka sultana Murata IV), 27
 Meleksima, kćer Abdulahova, 288, 302
 Memi-agá, 102
 Memibegović Sarhoš, Ibrahim-paša (bosanski namjesnik), 34, 42, 89, 193
 Memi-beg (zvornički sandžakbeg), 170
 Memi (dizdar Marovića), 165
 Memi-halifa, 101
 Memija (čehaja, emin t. solana), 267, 303
 Memija hadžija (iz Donje Tuzle), 286
 Meringer, 299
 Mevlana Ahmed (srebrenički kadija), 154
 Mevlana Husein (tuzlanski kadija), 160, 199, 257, 268
 Mevlana Sule (zvornički kadija), 164
 Mevlana Velija (krupanjski kadija), 149
 Mičić, Dragoslav, 69
 Midžić, Fikret, 360
 Mihajlo (kovač iz Tuzle), 289
 Mikolji, Vinko, 274, 372
 Milano, 229

- Mile (primičur iz sela Kosić?), 292
Miličević, M. Đ., 79, 81
Milić, Georgius, 285
Milić, Vujica (knez), 114
Milobar, F., 103, 112, 132, 181, 206, 225,
 226, 232, 237, 355
Miloslavljević, Simo, 93
Miloš, sina Vučihne (primičur), 147
Minović, Milivoje, 338
Miović, Vesna, 27, 169, 356, 361
Mirković, Mijo, 89, 206, 361
Mirković, Mirko, 194, 206, 361
Mitrofanović, Đorđe (slikar ikonostas), 219
Mitrović, Pavle, 91, 123, 181, 187, 264, 372
Moačanin, Nenad, 23, 360
Modričanin, fra Šimun, 201, 230
Momirović, Petar, 216, 372
Mrgić, Jelena, 50, 112, 126, 141, 220, 264,
 265, 287, 296, 361
Muderizović, Riza, 278, 372
Muftić, Teufik, 334
Muhamed-agá (zapovjednik konjanika u D.
 Tuzli), 189
Muhamed-baša (janjičar iz Rače), 83
Muhamed-beg (miriliva), 102
Muhamed-beg, sin miralaja, 102
Muhamed, sin Mustafe, čauš (iz Gornje
 Tuzle), 320, 322
Muhamed-efendija (drugi), 102
Muhamed-efendija (vaiz), 101
Muhamed (majstor), 102
Muhamed (malikjan srebreničke mukate),
 276
Muhamed (mufetiš), 172
Muhamed-paša (bosanski namjesnik), 39,
 269, 270
Muhamed, sin hodže Mustafe, 102
Muhamed, sin Omerov, 102
Muhamed (žitelj gračaničkog kadiluka), 148
Muharem-baša (iz Mirićine), 162
Muharem-baša (vakif u Mirićini), 117
Muharem-efendija (hatib), 102
Muharem-efendija (vojni pisar u D. Tuzli),
 189
Muharem (kazaz iz Tuzle), 289
Muharem, sin Ismaila (kadija Jadra i Ptičara),
- 148
Muharem, sin Sinana, 157
Muhjudin, sin Ilijasov, 310
Mujezinović, Mehmed, 112, 147, 284, 307,
 308, 312, 329, 357, 361, 392
Mujić, A. Muhamed, 295, 372
Mukaš (rob), 195
Mukatadžija, Šehsuvar-efendija, 112
Mulahalilović, Enver, 287, 296, 315, 326,
 372, 373
Mula Ibrahim, sin Šaćira, 320
Mulić, Jusuf, 315, 361, 372
Mumin, sin Sulejmana iz Beograda, 302
Mumin (timarnik iz nahije Kušlat), 82, 110
Murad-beg (zvornički sandžakbeg), 170
Murad, čauš, 102
Murad(t) (dizdar tvrđave Soko), 68, 185
Murat IV (sultan), 26, 27, 32, 37, 277, 324,
 328, 368
Murat (iz Srebrenice), 270
Muratu III (sultan), 25
Murga Sagrakčija (osnivač mahale u Donjoj
 Tuzli), 83
Mursel, sina Timurtašov (reis iz Zvornika), 164
Murteza (miralaj), 118
Murteza-paša (bosanski namjesnik), 36, 42
Murteza (timarnik), 126
Musa-paša-nurg, 96
Musa-paša (vakif, budimski namjesnik), 14,
 86, 297, 298, 344, 351
Musa (srpski vlastelin), 79
Mušeta-Aščerić, Vesna, 130
Musić, Elvir, 334, 335, 336, 373
Musići, vlastela, 145
Mušić, Omer, 37
Muslihudin hadžija (iz Gornje Tuzle), 286
Mušović, Ejup, 80, 373
Mustafa b. Ahmed (gračanički kadija), 147
Mustafa-baša / beg (drugi), 102
Mustafa-baša / beg (zaim), 102
Mustafa-baša, brat hadži Ismaila, 161
Mustafa-beg / Mustafa-paša (zvornički
 sandžakbeg 1644), 13, 167, 174, 177,
 244, 308
Mustafa-beg, sina hadži Osman-age, 269
Mustafa-beg, sin Jusuf-age, 102

- Mustafa-beg, sin mirlive Muhamed-bega, 102
 Mustafa-beg (zvornički sandžakbeg 1701), 176, 178, 268, 303
 Mustafa, beg (zvornički sandžakbeg kraj XVI st.), 88, 170, 171, 177
 Mustafa-čauš, 102
 Mustafa (ćehaja, mustahfiz zvorničke tvrđave), 133, 137
 Mustafa (dizdar srebreničke tvrđave), 153, 186
 Mustafa (dužnik iz Donje Tuzle), 157
 Mustafa, džindija (osnivač mahale u Donjoj Tuzli), 83
 Mustafa-efendija (bijeljinski i tuzlanski kadija), 144, 163, 164
 Mustafa I (sultan), 25, 26
 Mustafa II (sultan), 245, 248
 Mustafa (kadija iz Brčkog), 103
 Mustafa (kazaz iz Tuzle), 289
 Mustafa (malikjan srebreničke mukate), 276
 Mustafa (mustahfiz zvorničke tvrđave), 189
 Mustafa-paša (mirimiran, muhafiz Bosne), 118, 185
 Mustafapašić, Mehmed-paša (bosanski na-mjesnik), 46
 Mustafa (Portin čauš), 208
 Mustafa ("sandžakbegov čovjek" u Zvorniku), 165
 Mustafa, sin Alije. *Vidi:* Uskufija, Muhamed Hevaja
 Mustafa, sin Iskenderov (zakupac prihoda u krupanjskom kadiluku), 149
 Mustafa, sin Mehmeda Čelebije, 162
 Mustafa, sin Mehmed-bega, 161
 Mustafa, sin Merdžana (gračanički kadija), 147, 321
 Mustafa, sin miralaja Murteze, 118
 Mustafa, sin narednika Husejna, 158
 Mustafa (srebrenički ćehaja), 153
 Mustafa (srebrenički kadija), 154, 304
 Mustafa (tabak iz Tuzle), 288
 Mustafa (terzija iz Tuzle), 289
 Mustafa (zakupac mukate Visori), 127
 Mustafa (zvornički miralaj), 129, 189
 Mustafa (zvornički miralaj, 1678.), 68, 189
 Mustaj-beg (kliški sandžakbeg), 89
 Mutapčić, Edin, 151, 365, 366
 Mutevelić, Šefkija, 84, 85, 86, 206, 235, 315, 323, 339, 361
 Muzaferija, Husein (muderis), 40
- ## N
- Nabi Čelebi (iz Tekfurda), 336
 Nabi Memlehatenji. *Vidi:* Tuzlavi, Nabi
 Nabi Ruhavi, 336
 Naib Abdija, sin Sidov (žitelj Srebreničkog kadiluka), 151
 Naimi (hroničar), 293
 Nakičević, Ibrahim, 129, 218, 296, 361
 Nakičević, Omer, 129, 218, 296, 312, 313, 361, 373
 Nametak, Abdurahman, 327, 361, 373
 Nametak, Alija, 326, 327, 331, 373
 Nametak, Fehim, 18, 28, 30, 327, 330, 334, 335, 354, 361, 373
 Nasuh-beg (sandžakbeg Sigeta), 173
 Nasuh (čifčija), 102
 Nasuh (janjičar), 124
 Nasuh (kajjim), 102
 Nasuh, sin Šejhije (vakif), 295, 302
 Nefisa, kćerka Ebu Bećir-baše, 103
 Nemanjići, 218
 Neretvanin, Jure, 228, 229, 232, 233, 236, 237
 Nergisi Muhamed (pjesnik), 36, 42
 Nešković, Violeta, 69
 Nešri (historičar), 65
 Nev'i (pjesnik), 334
 Nigreli (vojni zapovjednik), 250
 Nikola (slikar), 220, 221
 Niko (rob), 195
 Nikšić, Boris, 30, 32, 361
 Nilević, Boris, 192, 203, 373
 Novak, Starina, 218
 Novaković, Stojan, 18, 67, 78, 79, 81, 96, 218, 355
 Novalići (porodica), 260
 Novalić, Mustafa, 260
 Nuh-paša (hercegovački sandžakbeg), 173
- ## O
- Ogramić Olovčić, Nikola (biskup), 94, 201, 230, 232, 234, 236, 237, 238
 Okumuş, Sait, 374

- Oliver, M. (slikar), 307
Oliver (pop), 216
Olovčić, biskup, 315
Olovjanin, Tomo (gvardijan), 232
Omašić, Vjeko, 241
Omerbašić, Ivan (vojni zapovjednik), 230
Omer-beg (zvornički sandžakbeg 1637.), 173, 174, 177
Omer (carski kapidžibaša), 276
Omer-efendija (sarajevski mula), 38, 375
Omer hadžija (iz Gornje Tuzle), 286
Omer-halifa, 101
Omer (iz Prijedora), 190
Omer (muhzir / dostavljач), 103, 160, 225, 234
Omer (mustahfiz), 68
Omer (mutevelija), 308
Omer (popisivač Zvorničkog sandžaka), 53
Omer, sin Emrullah (tuzlanski kadija), 160
Omer (terzija iz Tuzle), 289
Orhan I Gazi (sultan), 313
Orhonlu, Cengiz, 42, 245, 361
Orlović, Hamza-dede, 7, 152, 207, 282, 368
Oruç, Hatice, 33, 374
Oruč (mutapčija i vakif iz Donje Tuzle), 288, 289, 302
Oruč (timarnik), 243
Osman-aga (iz Zvornika), 138
Osman-aga Temišvarski, 18, 249, 250, 253, 354
Osman-beg, 102
Osman-beg (zvornički sandžakbeg 1604.), 8, 21, 112, 148, 167, 171, 172, 173, 177, 292
Osman-beg (zvornički sandžakbeg 1697.), 155, 164, 176, 178
Osman (bevvab u šabačkoj tvrđavi), 183
Osman (brat zaima Mahmuda), 215
Osman Ćehaja (osnivač mahale u Donjoj Tuzli), 84, 161
Osman, čehaja 298
Osman-čelebija (mukabeledžija), 312
Osman-dede (imam), 303
Osman-efendija (bosanski defterdar), 259, 310, 311, 312, 314, 345, 351
Osman-halifa (hatib), 208
Osman II (sultan), 26, 27, 94, 310, 312, 314, 356, 372
Osman (iz sela Miloniše), 153
Osman (malikjan srebreničke mukate), 276
Osman (muhzir), 103, 225, 234
Osman (mujezin), 304
Osman-paša (bosanski namjesnik), 186
Osman, sin Hasanov iz Tuzle, 83
Osman, taččija (osnivač mahale u Gračanici), 90, 91, 92
Osman (timarnik iz nahije Kušlat), 82, 110
Ostoja (kralj), 105
Ottoman Empire. *Vidi: Osmansko Carstvo*
Özcan, Abdülkadir, 38, 42, 48, 180, 184, 189, 255, 354
Öztürkçü, İbrahim, 30, 362
Öztürk, Said, 36, 246, 374

P

- Paget, Viljem (engleski lord), 246
Pajsije (mitropolit), 212, 213, 214
Papić, Pavao, 229, 338
Pašić Vusletija, Alibeg, 319
Pasije (mitropolit), 209
Pavešić, Slavko, 285, 286, 339, 340, 374
Pavle (mitropolit), 210
Pavlović, fra Marijan, 94, 224, 230, 237, 361
Pec (Peez), Karlo, 40, 252, 374
Pejanović, Đorđe, 201, 202, 203, 204, 205, 210, 235, 251, 361
Pelidija, Enes, 11, 15, 29, 30, 33, 34, 37, 38, 45, 64, 141, 167, 175, 178, 198, 200, 202, 203, 242, 244, 246, 361, 374
Penzije, sin Vučina, 158
Perčinli vojvoda, 201, 235, 251, 256, 257
Petar Ivan (iz nahije Rađevina), 114
Petar od Gradovraha (franjevac), 236
Petar, sin Vuče, 162
Petrić, Mario, 196, 197, 202, 374
Petrović, Ivanka, 338
Pijala, sin Abdulahov, 161
Pikolomini (general), 250
Pindar, Pol (eng. ambasador u Istanbulu), 35
Pir Ali-hodža (mustahfiz zvorničke tvrđave), 137
Polimac, Abdulah, 18, 28, 60, 61, 101, 122, 154, 189, 258, 272, 276, 353

Popara, Haso, 322, 374
 Popović, Đ. Cvetko, 374
 Posilović, Pavao, 229, 338
 Predojević, Hasan-paša (bosanski namjesnik), 44, 203
 Prelog, Milan, 38, 58, 175, 240, 247, 252, 361
 Prohor (iguman), 220, 221
 Pruščak, Hasan Kafija, 32, 44, 207, 321
 Pule (francuski putopisac), 96, 132, 370

R

Rabija, kćer Halilova, 157
 Rački, Franjo, 206, 374
 Radica (pop), 216
 Radica (timarnik hrišćanin), 81
 Radička (rob), 195
 Radivoje (hajduk), 218
 Radković, fra Ivan (gvardijan), 237
 Radman (primičur), 101, 122
 Radmiy(l)o (zimija), 153
 Rado Radovan (zemin), 114
 Radosav (drugi rob), 195
 Radosav (rob), 195
 Radovan (srpski ban), 109
 Radušić, Edin, 11
 Rakoci, Đorđe, 368
 Rakovac (mezra, selo), 105, 106
 Ramadan, sin Muhameda (srebrenički kadija), 152, 153
 Ramazan, sin Alijev, 157
 Ramčanin, fra Jozo, 201, 230
 Rami Mehmed-paša, 246
 Ramović, Mehmed, 374
 Razija, kćer Čauša Sefera, 158
 Redep (terzija iz Tuzle), 289
 Redžeb (pisar), 135
 Redžep-halifa (zlatar iz Tuzle), 289
 Redžep, sin Abdullahov, 102
 Redžep (timarnik), 243
 Rendeo, Ivan, 42, 277, 375
 Risto (pop), 218
 Rizaj, Skender, 80, 146, 278, 375
 Rizvan (muhzir), 102, 160, 225, 234
 Rovinjanin, Pavao, 232, 233, 237
 Rudolf (habsburški car), 24

Ruhavi, Jusuf ibn Abdullah, 336
 Rujet-hanuma (starateljica Rabije, kćeri Halilove), 157
 Ruvarac, Ilarion, 79
 Ruvim (mitropolit), 213

S

Sabrihafizović, porodica, 40
 Sadiković, A. Alija, 288, 315, 326, 356, 373, 375
 Safija (sultanija, supruga Murata III), 25
 Sagrdžian (mahala u Donjoj Tuzli), 83
 Sakina, kćer Bešira (iz Džindić-mahale u D. Tuzli), 158
 Sakina, kćer Sulejmana, 158
 Šakira, kćer Hajdara (iz Turali-mahale), 158
 Šaković, Edin, 90, 93, 146, 377
 Salih-efendija (otac Nabija Tuzlaka), 335
 Salih-efendija (tuzlanski muftija), 334
 Salihspahić, Mehmed, 375
 Sallabi, Muhammed, 361
 Samardžić, Radovan, 122, 123, 362
 Saračić, Ali Osman-efendija (imam i hatib), 296
 Sarajlić, Esad, 199, 362
 Sari Ahmed-paša (bosanski namjesnik), 61, 142
 Sarić, Samija, 315, 375
 Sari Mehmed-paša (defterdar), 38, 42, 48, 255, 354
 Savić, M. Nikola, 69
 Savojski, Eugen, 20, 39, 180, 185, 202, 204, 231, 245, 258, 329, 376
 Sefer-aga, zvani Rustalija, 196
 Sefer-beg (zvornički sandžakbeg 1691, bosanski alajbeg), 13, 175, 178, 183, 187, 253
 Sefer (čauš), 158
 Sefer, sin Hasana subaše, 208
 Sefer (terzija iz Tuzle), 289
 Selima, kćer Derviša, 157
 Selim-beg (zvornički sandžakbeg), 173
 Selim I (sultan), 278
 Selim-paša (iz Zvornika), 136
 Selim (timarnik iz nahije Brvenik), 82, 110

- Seljubac, Sead, 315, 375
Selmanović, Medžida, 356
Sergijevski, Dimitrije, 217
Sevinč, Tahir, 31
Sigetvari, Alauddin Ali-dede b. h. Mustafa, šejh, 320
Sijavuš-beg (iz Bihora), 249
Silahdar, Mustafa-paša, 328
Simon, sin Raniša, 158
Sinan-beg (čeħaja rumelijskog beglerbega), 168
Sinan-beg (zvornički sandžakbeg), 170
Sinan-halifa (hatib), 208
Siroz (Jevrej), 95
Skarić, Vladislav, 42, 46, 48, 56, 79, 89, 100, 105, 111, 118, 128, 130, 241, 277, 329, 356, 362
Skopljak Ali-paša (bivši mutesarrif hercego-vačkog sandžaka), 185
Skovran, Anika, 220, 375
Smailagić, Nerkez, 25, 358
Smailović, Ismet, 20, 59, 60, 323, 325, 327, 359
Smail-paša (vojni zapovjednik), 179
Smajić, Ramiza, 375
Smoljanović, Luka (svećenik), 227
Sobjeski, Jan (poljski kralj), 30, 244, 248
Sofi Sinan-paša (vezir), 25
Soglianino, Gabrielle. *Vidi: Matijević, Gabrijel*
Sokolović, Ferhat-beg / Ferhat-paša (sandžakbeg i beglerbeg), 33, 53, 170, 190, 320, 360
Sokolović, Husein-beg (sin Ferhad-paše), 190
Sokolović, Mehmed-paša, 367
Sokolović, Mehmed-paša (veliki vezir), 207
Sokolović, Osman Asaf, 38, 41, 48, 60, 159, 225, 234, 301, 310, 311, 314, 319, 356, 362, 375
Soljak, fra Stjepan. *Vidi: Matijević, fra Stjepan*
Spahić, Vedad, 330, 357
Spaho, Fehim, 56, 278, 375
Stajko (rob), 195
Stanojević, Gligor, 241, 242, 362
Stefan (mitropolit), 212
Stefanović Karadžić, Vuk, 325
Stefan (vladika), 214
Stipanović (Baličević), fra Frane / Di Stefano, fra Francisko, 84, 88, 130, 131, 224, 228, 229, 232, 237
Stjepan Tomaš, 77
Stjepan Tvrtko (kralj), 232
Stojaković, Momčilo, 324, 375
Stošić, Pavao, 338
Strahan, barun (zapovjednik zvorničke tvrđave), 254
Stražemanac, Ivan, 236
Sučeska, Avdo, 20, 37, 38, 39, 46, 47, 48, 61, 191, 239, 242, 247, 262, 263, 270, 274, 290, 291, 292, 293, 375, 376
Sulejman (dizdar zvorničke tvrđave), 189
Sulejman-han (graditelj u Zvorniku), 135
Sulejman II (sultan), 30, 42
Sulejman I Kanuni / Zakonodavac (sultan), 23, 51, 57, 168, 277, 278, 284, 291, 366
Sulejman (malikjan srebreničke mukate), 276
Sulejmanović, Mustafa, 376
Sulejman-paša Mostarac (bosanski namjesnik), 293
Sulejman-paša (silahšor, namjesnik Sivasa), 184
Sulejman-paša (veliki vezir), 244
Sulejman-paša (zvornički mutesarif), 138
Sulejman-paši (skadarski namjesnik), 39
Suljkić, Hifzija, 164, 165, 304, 376, 393

Š

- Šaban-efendija, 129
Šaban (iz Prijedora), 190
Šaban (malikjan srebreničke mukate), 276
Šaban (mustahfiz zvorničke tvrđave), 189
Šaban (mutevelija), 310
Šabanović, Hazim, 18, 19, 33, 34, 51, 53, 59, 63, 64, 65, 69, 77, 78, 79, 82, 83, 86, 87, 89, 96, 97, 100, 103, 105, 109, 111, 113, 115, 116, 118, 122, 124, 125, 126, 128, 129, 130, 140, 141, 142, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 155, 156, 157, 160, 164, 165, 167, 168,

- 178, 181, 191, 223, 306, 307, 310, 320, 323, 324, 327, 329, 331, 332, 333, 334, 354, 356, 362, 366, 377
 Šaban (razbojnik), 58, 155
 Šaban, sin Kurta (timarnik u nahiji Gostilj), 89
 Šaban (srebrenički kadija), 154, 166
 Šaban (terzija iz Tuzle), 289
 Šaban (timarnik u Zvorničkoj nahiji), 133
 Šaban (zamjenik zapovjednika šabačke tvrđave), 77
 Šaban (zvornički sandžakbeg), 165, 169
 Šaćira, kćer Hajdara, 301
 Šaćir, sin Omera Pitića, 320
 Šahbaz b. Kurt (tuzlanski kadija), 163, 322
 Šahi, Aka Malik, 334
 Šahidi, Ibrahim, 324, 325, 370
 Šahin, İlhan, 32, 377
 Šahin, kasap, (iz Zvornika), 138
 Šahin-paša (vezir), 143
 Šahin (žitelj Zvornika), 127
 Šahman (iz Donje Tuzle), 157
 Šain, Mario, 244, 245, 246, 377
 Šamić, Jasna, 241, 328, 330, 331, 332, 356, 377
 Šedad (graditelj), 110, 307
 Šehić, Nusret, 360
 Šehić, Sadik, 146, 377
 Šener, Hasan, 377
 Šerč, Redžeb-paša (hercegovački sandžakbeg), 39
 Šić, Osman-beg, 311
 Šimun, sin Vraneša, 162
 Šiparsić, Andrija, 201
 Šipračić Dubočak, fra Andrija, 230
 Špionjak, Roko, 378
 Štaremburg, Gvido, 184
 Šuput, Marica, 217, 218, 219, 362
- 222, 235, 244, 245, 247, 249, 251, 252, 254, 255, 257, 294, 296, 328, 362
 Tekeli Mustafa-paša (bosanski namjesnik), 37, 38
 Tekirdagli Mustafa-paša (veliki vezir), 31
 Teodosije (mitropolit u Zvorniku), 131, 210, 211
 Timur-hodža (osnivač mahale u Donjoj Tuzli), 83
 Tomašević, Šimun (kustos), 231
 Topal Gazi Husein-paša (bosanski namjesnik), 13, 38, 39, 41, 42, 60, 77, 126, 175, 178, 250, 251, 253, 254, 255
 Topal Zulfikar (iz D. Tuzle), 162
 Tosunbegović, Dževad, 19, 65, 121, 216, 305, 362
 Trako, Salih, 28, 36, 147, 321, 378
 Traljić, Mahmud, 95, 169, 318, 320, 362
 Tričković, Radmila, 20, 196, 209, 212, 213, 214, 215, 218, 250, 257, 260, 281, 287, 289, 362, 378
 Truhelka, Ćiro, 41, 43, 56, 68, 96, 108, 139, 188, 265, 266, 277, 378
 Tukoljanin, Jakov (gvardijan), 236
 Turali-beg (vakif, osnivač mahale u Donjoj Tuzli), 14, 83, 85, 88, 126, 127, 156, 158, 171, 177, 195, 287, 295, 296, 297, 301, 314, 315, 345, 351, 365, 371
 Turan, Mustafa, 30, 31, 246
 Turhan, sarač (osnivač mahale u Gračanici), 90, 91, 92
 Tursun (iz Tuzle), 235
 Tutatavac, Vesela, 337
 Tuzlavi, Nabi, 8, 14, 22, 317, 334, 335, 336, 345, 352, 370, 373
 Tuzličanin, fra Juro, 201
 Tuzlić, fra Juro, 230
 Tvrtko II (kralj), 130

U

- Ugliaizza, Filip (lektor), 232
 Uluçay, M. Çağatay, 27
 Umihana (iz Donje Tuzle), 158, 302
 Uroš (kralj), 222
 Uskudari, 255
 Uskufija, Muhamed Hevaija, 8, 14, 18, 20,

T

- Tacit, 35
 Tadić Humković, Hadži Gavro, 204
 Tadić, Jorjo, 132, 265, 378
 Taslidža, Faruk, 30, 38, 39, 48, 146, 148, 169, 176, 181, 184, 187, 200, 201, 202,

22, 59, 60, 85, 86, 317, 318, 323, 324,
325, 326, 327, 328, 332, 339, 345, 351,
355, 359, 363, 366, 371, 374
Uzeir (zvornički kadija), 165
Užičanin, Sabit Alauddin (pjesnik, kadija,
mulla), 40, 95
Uzunçarşılı, İsmail Hakkı, 141, 291, 313,
362
Uzunović, Alija, 77, 103, 138, 139, 140,
253, 254, 255, 362

V

Valter od Leslijia, grof, 194
Vanino, Miroslav, 226, 227, 251, 356
Varadinac, fra Franjo, 232, 233, 238
Varvari, Ali-paša (državnik, bosanski namjesnik), 28, 354
Vasić, Milan, 55, 104, 359, 378
Vasilije (crnogorski mitropolit), 41
Vasiljević, Milivoje, 362
Većtije, sin Jovana, 158
Vego, Marko, 65, 105, 110, 118, 124, 128,
130, 362
Veličanin, fra Mijo, 201, 230
Veli (čauš), 193
Veli-halifa (hatib u Zvorniku), 135
Veli-halifa (naib kadije u Donjoj Tuzli), 156
Velija, čehaja (iz Mahale Osmana), 158
Velija (timarnik u nahiji Rađevina), 113
Velijuddin-efendija (tuzlanski kadija), 161,
163
Venjamin (mitropolit), 210, 212
Verlašević, Azra, 330, 357
Veselinović, L. Rajko, 249, 250, 253, 378
Vetranović, Mavro, 338
Vidović, Drago, 130, 378
Vietri, Ivan Krstiteљ, 236
Vinaver, Vuk, 132, 223, 226, 260, 285, 378
Vojsalić, Matija ("bosanski kralj"), 49
Vornik (ban), 132
Vrančić, 325
Vučeta, sin Jovana, 162
Vučo, Mehmed-paša (bosanski namjesnik),
42, 173

Vukanović, fra Iija (gvardijan), 237
Vukosav (rob), 195
Vuk (pop), 216
Vuk (rob), 195
Vuk, sin Blažkov (knez), 99, 100

Y

Yapıcı, Şefika, 378
Yıldırım, Tahsin, 30, 362

Z

Zahirović, Nedim, 34, 161, 200, 258, 269,
379
Zejneba, kćer Ridvana, 157
Zgodić, Esad, 311, 363
Zgoščanin, fra Juro, 201, 230
Zihnija (sarajevski kadija), 329
Zirdum, fra Andrija, 194, 228, 230, 233,
236, 237, 337, 338, 355, 363
Zirojević, Olga, 20, 50, 70, 71, 74, 75, 77,
182, 183, 216, 217, 218, 221, 222, 281,
295, 306, 312, 363
Zlatar, Behija, 33, 53, 90, 130, 181
Zlatarić, Stjepan (lektor, provincijal), 229
Zlatar, Zdenko, 30, 379
Zlokruhović / Golchusiv, Jovan (mitropolit),
211
Zojter, Mateus / Seutter Matthäus, 187
Zrinoglu. *Vidi: Kaimija, Hasan*
Zulfikar-agha, sin Abdulaha, 161
Zulfikar-baša, 102
Zulfikar-halifa, 101
Zulfikar (terzija iz Tuzle), 289
Zulić, Mujo, 305, 358
Zurnap, Mustafa-paša, 255
Zvizdović, fra Andeo, 223

Ž

Ždralović, Muhamed, 94, 136, 147, 163,
166, 320, 321, 322, 363
Žedoen, Luj, 122
Živojinović, R. Dragoljub, 26, 363

INDEKS GEOGRAFSKIH POJMOVA

A

- Ağaç Tuzla (solana), 262
Ajin Alti (selo), 97, 99
Albanija, 28, 31
Anadolija, 24, 26, 59, 141
Ankara, 27, 31, 33, 36, 38, 42, 48, 54, 141,
 180, 184, 189, 255, 291, 358, 374, 400
Arslan-agina / Vikaljska mahala (Tuzla), 84,
 268, 301
Atik-mahala (Bijeljina), 284, 285
Atik-mahala (Tuzla), 83, 288
Austrija, 27, 61, 95, 179, 246, 360, 371
Azbukovica (selo), 96, 113
Azerbejdžan, 23

B

- Babina Greda, 202
Babina Luka (naselje kod Tuzle), 289
Babin Dol (selo), 292
Babunovići, 124, 125
Bač, 20, 202, 235, 319, 366
Bačka, 179, 197, 202
Bačvar (selo), 81
Badrabinar (Jadarski kraj), 96
Bagaš (selo), 81
Bagdad, 27, 312
Bahšibeg (selo), 316
Bajramovići (zaseok), 198
Bakići (selo), 110
Bali-begova mahala (Gornja Tuzla), 88, 170,
 171, 314
Balikova Kruška (selo), 115, 116
Balkan, 90, 130, 181, 224, 261, 290, 379
Balkansko poluostrvo, 18, 59, 67, 355
Banat, 198
Banja Luka, 20, 36, 38, 39, 57, 173, 185,
 193, 206, 289, 290, 369, 376, 400
Banjica (selo), 217
Banjica (varoš), 129

- Banov Brod, 87
Banovići (selo), 86, 295, 296, 302
Banovo polje, 87
Baranja, 78, 197
Barki. *Vidi:* Brčko (grad)
Bastah (selo), 113
Baštić (župa), 237
Bastovac (selo), 78
Beč, 23, 24, 29, 30, 38, 39, 49, 180, 209,
 213, 230, 244, 247, 250, 253, 343, 349
Bečkerek / Zrenjanin, 260
Begov konak (mahala), 124, 125
Behram-begova mahala (Tuzla), 8, 288, 315,
 375
Bela Crkva, 114
Bela Reka, 113
Beljak / Villach, 168
Belobaba (selo), 74
Belo brdo (rudnik), 280
Belo Brdo (selo), 81, 280
Belo Polje / Bijelo Polje, 82
Belotić (selo u nahiji Rađevina), 114
Belotić (selo u Šabačkoj nahiji), 70
Beogradski pašaluk, 196, 215, 250, 257,
 260, 281, 287, 289, 362
Berkovac (selo), 75
Besarabija, 179, 180
Bezna, 226
Bićela (selo), 81
Bićevo / Biječeva (selo), 110
Bihać, 112, 197, 198, 258, 360
Bihaćki sandžak, 34
Bihorina / Vrhovina (kadiluk), 12, 142
Bijela (parohija), 225
Bijela (župa), 233, 234
Bijeljina (grad), 19, 44, 57, 59, 67, 84, 92,
 100, 139, 174, 177, 222, 259, 283, 284,
 285, 290, 342, 348, 358, 369, 371, 375
Bijeljina (kadiluk), 6, 12, 142, 144, 156, 165
Bijeljina (nahija), 5, 12, 54, 64, 65, 66, 67,

- 68, 144, 165, 182, 252, 283, 284, 290, 358
Bijeljina (selo), 65, 68
Bijeljina (skela), 57, 260
Bili Potok (selo), 100
Birač (selo), 124
Bistrica (selo), 124, 125
Bitva / Bytzwa (župa), 69, 82, 87
Bitva (rječica), 82
Bjeloševac (selo), 129
Blasica (majdan), 56, 278
Blažuj, 308
Bobolj (nahija), 145
Bobuk Boljune (selo), 72, 73
Bogosalić (selo), 72, 73
Bogoštica (selo), 105
Bohorina / Buhorina / Bihorina (nahija), 5, 6, 12, 50, 52, 54, 59, 64, 77, 78, 96, 149, 150, 151, 155, 195
Bohorina (rudnik), 279, 280
Bohorina (selo), 273, 280
Bojić (selo), 69, 70, 282
Boka kotorska, 200, 242
Bolisik(?) (selo), 153
Bolonja, 229
Boranje (selo), 96
Borina (selo), 77, 103
Borko (parohija), 225
Borovac (selo), 114
Borova (selo), 90
Bosanska krajina, 40, 43, 170, 197
Bosanska Krupa, 197
Bosanski Brod, 65
Bosanski ejalet, 5, 12, 13, 17, 19, 21, 22, 27, 28, 29, 30, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 43, 44, 45, 47, 48, 49, 51, 53, 59, 61, 62, 63, 64, 65, 69, 77, 78, 79, 82, 83, 86, 87, 89, 94, 96, 97, 100, 101, 103, 105, 109, 111, 113, 115, 116, 118, 122, 124, 125, 126, 128, 129, 130, 140, 141, 142, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 155, 156, 159, 165, 167, 168, 169, 175, 176, 180, 181, 182, 184, 187, 188, 190, 191, 193, 195, 196, 197, 198, 200, 201, 202, 203, 204, 222, 223, 226, 228, 230, 231, 235, 236, 239, 240, 241, 242, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 254, 255, 257, 262, 269, 294, 296, 313, 328, 341, 342, 343, 347, 348, 349, 357, 360, 361, 362, 364, 368, 369, 374
Bosanski Šamac, 147, 197, 198
Bosanski sandžak, 18, 19, 33, 34, 49, 50, 52, 53, 55, 63, 64, 141, 145, 146, 169, 178, 180, 193, 247, 248, 282, 355, 356
Boškovan (selo), 70
Bosna Argentina. *Vidi: Srebrenica (grad)*
Bosna (kraljevina), 12, 53, 54, 63, 145
Bosna (majdan), 56, 278
Bosna (rijeka), 111, 112, 151, 198, 237
Bosnian eyalet. *Vidi: Bosanski ejalet*
Bošnjači (selo), 202
Bosut (rijeka), 197
Bradići (selo), 89
Branjevo / Donji Lokanj, 128
Brankoevean (u Vlaškoj), 250
Brasina (selo), 78
Bratačić (selo), 114
Bratehnići (selo), 86
Bratina (selo), 110
Bratince (selo), 110
Bratinovac (selo), 136
Bratojevići (selo), 306, 307
Brčko (grad), 44, 57, 59, 68, 101, 103, 126, 146, 148, 186, 198, 202, 227, 234, 249, 251, 253, 271, 285, 294, 322, 344, 350, 357, 371
Brčko (parohija), 225
Brčko (skela), 285
Brčko (tvrdava), 52, 100, 182, 296
Brdarica (selo), 75, 76
Brdnjik / Brnjik (selo), 100
Brdska mahala (u selu Lukavica), 162, 289
Breka / Brka? (selo), 102
Breške (samostan), 317
Breške (selo), 338
Bresnica (selo), 74, 75
Brestovo Polje (selo), 111
Brezik (selo), 100
Brijesnica (selo), 119
Brka (rijeka), 101, 103
Brka (župa), 101, 233
Brno, 226

- Brodac (selo), 66, 67
 Brod (nahija), 111
 Brod (skela), 143
 Brod (tvrđava), 61, 184, 219, 249, 251, 253, 258
 Brštica (selo u nahiji Krupanj), 104
 Brvenica (rijeka), 79, 81, 145
 Brvenik / Brevenico, Brevenich (trg, varošica), 79, 145
 Brvenik (grad), 79, 80, 221
 Brvenik (kadiluk), 51, 79, 80, 82, 89, 142, 145, 146, 149, 222
 Brvenik (majdan), 56, 278
 Brvenik (nahija), 5, 6, 12, 51, 52, 54, 59, 64, 79, 80, 81, 82, 110, 142, 145, 146, 196, 221, 365, 373
 Brvenik / Piraunik / Pervenik ("mjesto"), 81
 Brvenik (rudnik), 281
 Brvenik (župa, grad), 79, 81
 Bubanje (selo), 83
 Bučje, 127
 Buda eyalet. *Vidi: Budimski ejalet*
 Budim, 13, 25, 36, 53, 93, 94, 112, 163, 171, 173, 176, 179, 180, 197, 198, 199, 247, 248, 255, 291, 293, 294, 298, 318
 Budimir (rudnik), 279, 280
 Budimir (selo), 273, 283
 Budimir (župnik), 338
 Budimski ejalet, 12, 33, 53, 344, 351
 Bugarska, 223, 224, 226, 228, 260, 274, 354, 378
 Bukor (selo), 71, 75
 Bukovica / Has-Bukovica (carsko dobro), 78
 Bukovica (selo), 120, 121
 Bursa, 313, 317
 Busine (selo), 288, 302
 Busovača, 59, 82
 Buvaj (pisar), 221
- C**
- Careva kapija / Hungar kapusu (u Zvorniku), 134, 135
 Carigrad. *Vidi i: Istanbul*
 Carine (selo), 221
 Cazin, 197
 Cernica (selo), 69, 70
 Cernički sandžak, 169, 197
 Cernik (naselje), 139
 Cerova (selo), 96
 Cer (planina), 95, 104, 280
 Cerska Rika, 106, 107
 Cervik (selo), 98
 Cetinje (manastir), 211
 Ciprovac (rudnik u Bugarskoj), 274
 Crkvenac (selo), 83
 Crkvenica (selo), 82
 Crkvina (selo), 324
 Crkvište (župa), 237
 Crmilja (selo), 90
 Crna Gora, 34, 37, 241
 Crnča (rudnik), 272, 273, 279, 280
 Crniljevo (selo), 75, 76
 Crnjelovo (selo), 66
 Crnogorski sandžak, 18, 55, 355
 Crvena rijeka (mahala), 283
 Cvetulja (selo), 71

Č

- Čačak / Džadžka, 81, 249, 296
 Čadavica (selo), 104
 Čaglje (selo), 72
 Čajetina (selo), 222
 Čajniče (grad), 216, 277, 296, 319, 372
 Čajniče (kadiluk), 150
 Čanići (selo), 251, 257
 Čarlica (selo), 106, 107
 Čauš (selo), 125
 Čekinar (selo), 75, 76
 Čelebi Pazar / Rogatica, 146, 157
 Čelić / Pčelić (selo), 100
 Čemerno (visoravan), 137
 Čeruš (neubicirano), 72, 73
 Česka, 226
 Českopolje / Jaskovina (selo), 106
 Češljugar / Vranjska (selo), 75, 76
 Četvrtkovište (selo), 65, 66, 67
 Čifluk kneza Gojka, 298
 Čoruža / Gušter (selo), 71
 Črvuša (selo), 97
 Čukojevići ili Podlužje (selo), 66
 Čukojevići (selo), 65

Ć

Ćulin (selo), 104

Ćustendil, 58

D

Daljegošta (rudnik), 279

Daljegošta (selo), 273

Dalmacija, 37, 38, 40, 45, 58, 174, 196, 197, 203, 232, 240, 241, 242, 246, 331, 338, 364

Debrč (selo), 75, 76

Dedin (selo), 120, 121

Derventa (grad), 199

Desić (selo), 72, 73

Deževica (rudnik), 275

Divanje / Djevanje (selo), 110, 273, 279, 307

Divljak (selo), 116

Djevanje (rudnik), 279, 280

Dnopolje (mezra), 91, 92

Dobling, 247

Doboj, 180

Dobor (grad), 94, 111, 310, 311, 314, 317, 319, 356

Dobor (tvrdava), 181

Dobor (župa), 111

Dobra Bukva (selo), 90

Dobra Kuća (grad), 169

Dobrić (mezra), 72, 73, 75, 76

Dobri Potok (selo), 104, 105

Dobrnje (selo), 160, 323

Dobrodol (selo), 69, 70

Dobručić / Dobrečić? (selo), 74, 75

Dokanj (selo), 127

Dolac (selo), 81

Dolnja Nedelica (selo), 96

Dolnja Pihlica / D. Pilica (selo), 128

Dolnje Čečovo (selo), 80

Dolnji Skrađani (selo), 87

Dolove (selo), 90

Domanovac (selo), 111

Donice (selo), 158

Donja Badanja (selo), 69, 70

Donja Bohorina (selo), 78

Donja Cerova (selo), 114

Donja / Dolnja Jasenica (selo), 97, 98, 99, 214

Donja Lohinja (selo), 119

Donja Lukavica (selo), 116, 118, 119

Donja Mačva / Mačva-i Zir (nahija), 5, 12, 52, 54, 64, 82, 83, 155

Donja mahala (Gradačac), 93, 184

Donja Mihovina (selo), 72, 73

Donja Okrugla (selo), 120, 121

Donja Ruhotina (selo), 66, 67

Donja Skakavica (selo), 155

Donja Smoluća (selo), 116, 157

Donja Sol (varoš), 84, 263, 264, 300

Donja Spasojevica (selo), 74, 75

Donja Spreča, 165

Donja Tuzla (grad), 7, 13, 44, 57, 83, 84, 86, 127, 145, 156, 157, 158, 160, 162, 163, 164, 165, 171, 189, 195, 196, 200, 206, 223, 224, 228, 234, 236, 256, 263, 264, 266, 267, 271, 286, 287, 288, 289, 292, 295, 298, 302, 313, 314, 314, 315, 322, 324, 335, 343, 349, 379

Donja Tuzla (kadiluk), 84

Donja Tuzla / Memleha-i Zir (nahija), 5, 12, 51, 52, 54, 64, 83, 86, 156, 165, 166, 199, 251, 257, 268

Donja Zalazja (selo), 105, 106

Donje Hrasno (selo), 120, 121

Donje (...) (selo), 129

Donji Beljin (selo), 69, 70

Donji Bošnjak (selo), 73, 74

Donji Cerov Potok (selo), 114

Donji Dobrić (selo), 72, 73

Donji Drenovac (selo), 82

Donji Grabovac (selo), 115, 116

Donji Gradac (selo), 81

Donji grad (u Zvorniku), 133, 134

Donji Muratovac (selo), 70

Donji Mutnik (selo), 72, 73

Donji Orahovac (selo), 221

Donji Skupljen (selo), 71

Donji Vakuf, 323

Donji Vukomirić (selo), 114

Drabčići (selo), 86

Drač, 293

Dračunić (selo), 87

- Dragčin (mahala u Gornjoj Tuzli), 88
 Dragojevac (selo), 75, 76
 Dragolja (selo), 97
 Dragoševac (selo), 69, 70, 282
 Dragunja (parohija), 225
 Dragunja (selo), 97, 98, 300
 Dragunja (župa), 233
 Draguša / Dragovac (selo), 70
 Dramešin / Drametin (nahija), 5, 12, 51, 54, 64, 86, 87, 156, 165, 306
 Drava (rijeka), 244
 Drenovac / Culjković (selo), 71, 73
 Drenovac (rudnik), 280
 Drenovac (selo u Gračaničkoj nahiji), 91, 92
 Drenovac (selo u nahiji Sokol), 118
 Drenovci (kod Užica), 80
 Drienče / Drijenče (selo), 127, 264
 Drina (rijeka), 12, 13, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 58, 63, 64, 65, 77, 78, 79, 80, 90, 95, 104, 108, 111, 113, 115, 123, 125, 128, 131, 132, 133, 134, 135, 137, 138, 149, 150, 151, 165, 188, 195, 227, 233, 249, 250, 255, 260, 280, 282, 284, 289, 290, 294, 307, 342, 348, 372
 Drinjača (rijeka), 105, 108, 111, 165, 169, 182, 307, 308
 Drniš, 240
 Dubnica (selo u Donjomačvanskoj nahiji), 83
 Dubnica (selo u Novopazarskom kadiluku), 296
 Dubnica (selo u Sprečanskoj nahiji), 121
 Dubok Potok (mezra), 105
 Dubrave (selo), 120, 121
 Dubrovačka Republika, 30, 33, 169, 356
 Dubrovnik, 27, 37, 68, 96, 131, 132, 169, 194, 260, 264, 265, 275, 326, 338, 356, 361, 370, 378
 Dubrovnik (tvrđava), 181
 Dujavići (selo), 89
 Dujčići (selo u nahiji Jasenica), 97
 Dujčići (selo u nahiji Srebrenik), 124, 125
 Dunav / Tuna Suj (rijeka), 108, 132, 137, 138, 173, 183, 197, 204, 249, 282, 289, 290, 293, 361
 Duštica / Dubnica (selo), 106, 107
 Dvorište (mahala u Gornjoj Tuzli), 88
 Dvorište (selo), 73, 74, 75
 Dvorska (selo), 96
Dž
 Džebhana, varoš / Desna varoš (kod Zvornika), 134
 Dželalina / Mejdanska mahala (Tuzla), 298, 299
 Džundizade-mahala / Džindjiska / Džindić-mahala (D. Tuzla), 158, 286, 299, 300
D
 Dakovo (grad), 169, 223, 225, 232, 238, 338, 357
 Duđevac (selo), 83
 Dulin (selo), 104
 Durđevac (selo), 136
 Durđevik, 86, 158
 Dur (tvrđava), 244
E
 Edirne (Jedrene), 28, 43, 57
 Eflak (oblast), 36
 Egipat, 313
 Egra, 24
 Ehlun, 39
 Engleska, 35, 246
 Erdelj, 24
 Erzurum, 27
 Eskişehir, 359
F
 Foča, 14, 86, 130, 149, 289, 296, 297
 Foča (kadiluk), 150
 Fojnica (grad), 152, 232, 275
 Fojnica (rudarski trg), 273
 Fojnica (rudnik), 272, 273, 275
 Francuska, 23
G
 Gabela, 39, 40, 43, 256
 Gacko, 57
 Gatačko polje, 173
 G. Brštica (selo u nahiji Rađevina), 114
 Gečima (selo), 86
 Glavičica (selo), 128

- Globnica / Glodi (selo), 107
Glogova (selo), 110
Glumina (selo), 115, 116
Godovići (selo), 86
Gojkovići (selo), 298
Goločel (selo), 72, 73
Golubac, 249
Goranovac (potok), 283
Gorgofča, 255
Gorjani (parohija), 225
Gornja Bohorina (selo), 78
Gornja Jasenica (selo), 97, 98, 99
Gornja Lohinja (selo), 119
Gornja Lukavica (selo), 116
Gornja Mačva (nahija), 5, 12, 52, 54, 64, 87, 155
Gornja mahala / Gradina (Gradačac), 93, 184
Gornja Mihovina / Mehovina (selo), 69, 70, 282
Gornja Nedelica (selo), 96
Gornja Okrugla (selo), 121
Gornja Pihlica (selo), 128
Gornja Ruhotina (selo), 66, 67
Gornja Sol (varoš), 263, 264
Gornja Spasojevica (selo), 75, 76
Gornja Tuzla (grad), 44, 57, 87, 88, 89, 127, 156, 157, 161, 166, 170, 171, 172, 177, 200, 208, 223, 224, 263, 264, 266, 267, 268, 271, 286, 287, 295, 302, 303, 314, 320, 321, 322, 335, 367
Gornja Tuzla / Memleha-i Bala (nahija), 5, 12, 51, 52, 54, 64, 83, 87, 156, 165, 166
Gornja Zalazja (selo), 105, 106
Gornja Zelinja (selo), 118, 119
Gornje Čečeve (selo), 80
Gornje Hrasno (selo), 120, 121
Gornje Vukovije / Ćive (selo), 305
Gornji Beljin (selo), 75
Gornji Bošnjak (selo), 74, 75
Gornji Dobrić (selo), 72, 73
Gornji Drenovac (selo), 82
Gornji Grabovac (selo), 115, 116
Gornji Gradac (selo), 96
Gornji grad (u Zvorniku), 133, 136
Gornji Lokanj (selo), 128
Gornji Muratovac (selo), 75, 76
Gornji Mutnik (selo), 71, 72
Gornji Orahovac (selo), 221
Gornji Skrađani (selo), 87
Gornji Skupljen (selo), 73, 74
Gornji Vakuf, 323
Gornji Vukomirić (selo), 114
Gošćanica (nahija), 5, 12, 52, 54, 64, 79, 89, 145
Gošćanica (rudnik), 79, 89, 280
Gostil / Gostilj (nahija), 5, 12, 51, 54, 64, 89, 156, 165
Grabovac (selo u Gornjomacačvanskoj nahiji), 87
Grabovica (selo), 127
Grabska sa Podliskom (selo), 118
Gračanica (grad), 19, 44, 57, 59, 67, 85, 90, 91, 92, 93, 95, 118, 123, 137, 146, 147, 198, 258, 281, 286, 320, 321, 342, 344, 348, 350, 355, 368, 369, 372
Gračanica (kadiluk), 6, 12, 86, 90, 93, 102, 142, 146, 147, 148, 156, 157, 163, 165, 247, 292, 296, 377
Gračanica (nahija), 5, 12, 19, 52, 54, 64, 65, 78, 90, 91, 92, 93, 119, 120, 147, 258, 355, 358, 365
Gračanica (rudnik), 280
Gračanica (selo), 91
Gračanica (selo u nahiji Soko), 118, 280
Gračanica (tvrdava), 181, 187
Gračanica (župa), 92, 236
Gradačac (grad, tvrdava), 52, 93, 94, 95, 147, 148, 168, 182, 184, 198, 199, 237, 318, 342, 348, 356, 362
Gradačac (nahija), 5, 12, 52, 54, 64, 65, 93, 94, 95, 99, 148, 184, 185, 199, 238, 318, 362
Gradac (manastir), 221
Gradina (u Tuzli), 185
Gradiška (tvrdava), 258
Gradojević (selo), 71, 72
Gradovrh, 225, 228, 233, 319, 343, 349
Gradovrh (manastir), 20, 159, 200, 202, 224, 319, 366
Gradovrh (parohija), 225
Gradovrh (Samostan sv. Marije), 7, 202, 233, 234, 235, 236, 317, 337, 339, 378

- Grivica (rječica), 307
 Grivice (selo), 86
 Grm Selište / Galac (selo), 65, 66, 67
 Grobljan (manastir), 222
 Gromić (porodica), 198, 199
 Grozden (zmija), 153
 Gruzija, 23
 Gunjevac (selo), 66, 67
 Gusinje, 82
 Gušteri (selo), 115, 116
 Guverdžinlik, 255
- H**
- Habsburg Monarchy. *Vidi:* Habsburška Monarhija
 Habsburška Monarhija, 24, 29, 30, 38, 40, 61, 168, 175, 194, 196, 197, 200, 201, 203, 204, 213, 219, 221, 229, 238, 243, 244, 245, 246, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 258, 264, 271, 285, 286, 330, 331, 341, 343, 344, 347, 350, 359, 377
 Hadži Bajazidova mahala (Gornja Tuzla), 88, 302
 Hadži Huseinova mahala (Gornja Tuzla), 303
 Halkidika, 274
 Harsan (brdo kod Mohača), 244
 Hemlijaš (selo), 305
 Hercegovački sandžak, 18, 33, 34, 50, 52, 53, 55, 58, 63, 130, 168, 200, 209, 246, 247, 256, 282, 355, 359
 Hlapovići (mjesto i rudnik), 279
 Hlapovići (selo), 273
 Hodobići (selo), 83
 Holandija, 246
 Hotin, 26, 94, 180
 Hranča / Čeranić Rika (selo), 97
 Hrančići (selo), 105, 106, 107
 Hrasnica (selo u Šabačkoj nahiji), 75, 76
 Hrasno Polje (selo), 125
 Hrasno (selo), 120
 Hrgovi (selo u Gradačačkoj nahiji), 93, 184
 Hrgovi (selo u Korajskoj nahiji), 100
 Hrusna / Lojanice (selo), 72, 73
 Hrvatska, 226, 244, 337
 Humci (selo), 198
 Husein-begova mahala (Zvornik), 135

I

- Ibar (rijeka), 81
 Ilinčica (brdo), 299
 Illok, 253, 296
 Irak, 24
 Irševi Nova Palanka, 255
 Isakča, 58
 Iskalup (mahala), 91, 92
 Islam-mahala (Modriča), 198
 Istanbul, 11, 17, 24, 27, 29, 30, 31, 32, 34, 35, 39, 40, 42, 48, 54, 57, 67, 78, 81, 85, 92, 104, 122, 124, 130, 137, 138, 144, 145, 147, 148, 150, 152, 155, 157, 159, 160, 161, 165, 169, 174, 190, 194, 199, 207, 208, 212, 245, 253, 278, 290, 292, 293, 306, 312, 313, 317, 318, 331, 342, 353, 356, 357, 358, 359, 361, 362, 377
 Istra, 200
 Istrudna (mezra), 120
 Italija, 23, 228, 229, 337
 Iznik, 313
- J**
- Jadar (kula), 96
 Jadar (nahija), 6, 12, 20, 50, 52, 54, 59, 64, 78, 95, 96, 104, 113, 148, 149, 150, 151, 155, 175, 253, 254, 255, 280, 298, 307, 359, 364
 Jadar (rijeka), 96, 105, 108, 109, 111, 187, 280, 307
 Jadar s Ptičarem / Jadra Ibtikar (kadiluk), 6, 12, 142, 148, 150, 155
 Jagodina Glava (rudnik), 280
 Jagodnja (planina), 103
 Jajačka banovina, 49
 Jaice (grad), 43, 197
 Jajce (nahija), 150
 Jakeš (selo), 111
 Jala (rijeka), 84, 85, 162, 236, 289, 298, 300, 302, 303
 Janja, 144, 326
 Janjevo (majdan), 56, 278
 Janok, 179
 Japaga (potok), 93
 Jarebica (selo), 96

Jasenica (nahija), 6, 12, 19, 52, 54, 64, 97, 99, 116, 129, 156, 165, 195, 300
Jasenovac, 251
Jasenovac (selo), 72, 73
Jašina Rika (selo), 90
Javornik (selo), 115, 116
Jazovnik (selo), 72, 73
Jedinovac (selo), 83
Jelašica (selo), 81
Jelaške (kod Olova), 337
Jelenča (selo), 73, 74
Jezaštica (selo), 110
Jezero (tvrđava), 181
Ježinac (selo), 124, 125
Jošava / Joševa (selo), 105, 106

K

Kairo, 317, 336
Kalesija (grad), 19, 54, 65, 121, 305, 355, 358, 362
Kalesija (selo u Sprečanskoj nahiji), 120
Kamenica (selo u nahiji Kušlat), 107
Kamenica (selo u Šabačkoj nahiji), 71, 75, 76
Kandija / Krit / Kreta, 29, 37, 239, 240, 241, 243, 331, 374
Kanea (grad na Kritu), 239
Kaniža / Kanjiža (grad), 24, 84, 142, 180, 365
Kaona (selo), 74, 75
Karaman (rudnik), 280
Kasinovac / Jasenovac² (selo), 72, 73
Kasri-Širin, 27
Kavkaz (planina), 23
Klenovina (selo), 72, 73
Kliment (planina), 174
Klis, 173, 241, 258, 282
Klisa (u Srebrenici), 233
Kliški sandžak, 18, 33, 34, 45, 52, 53, 55, 169, 170, 185, 246, 247, 256, 355
Ključ (tvrđava), 181
Klobuk, 40
Klokotnica (selo), 118, 119
Klotijevac (selo), 282
Knin, 240
Kobaš, 199
Kobiljača / Koviljača (selo), 78
Kolovrat, 161
Kolubara (rijeka), 87
Kom, 336
Komodin (župa), 230
Konja, 317
Konjevići (selo), 105, 106, 207
Konjic, 57, 289
Konušani (selo), 83
Kopanice (selo), 202, 238
Kopaonik (planina), 79
Kopar, 237
Koprivac (selo), 72, 73
Koprivna (selo), 111, 147
Koprivnik (župa), 237
Koraj (mjesto), 100, 222
Koraj (nahija), 6, 12, 54, 64, 65, 68, 100, 101, 122, 129, 144, 165, 185
Koraj (župa), 100
Kordos (palanka), 40
Korenica (selo), 100
Korint, 246
Korjenita (župa), 233
Korlače (selo), 145
Koruška, 168
Kosci (naselje kod Tuzle), 289
Kosenica (parohija), 225
Kosić(?) (selo), 292
Kosovo, 145
Kosovo (kod Zvornika), 308
Kostajnik (brdo), 279
Kostajnik (selo), 113, 114
Kostajnik (tvrđava), 279
Kostijerevo (selo), 107, 108
Kosundže Osman-begova mahala / Gornje brdo (Tuzla), 84, 301
Kotor, 58, 175, 181
Kovačevići (selo), 298
Kozarica (selo), 71
Kozija glava (rudnik), 79
Kozluk / Kozlidžé (grad), 84, 139, 140, 362
Koznik (selo), 145
Kraljeva gora, 96
Kraljeva Sutjeska, 48, 127, 235
Kraljevo polje, 96
Kranjska, 203
Krasava (selo), 114

- Krasen (?) (rob), 195
 Kratovo (majdan), 56, 278
 Kravica (selo), 106
 Krbava, 45, 203
 Krčevac / Gojsal Selište / Vrljička (selo), 66, 67
 Krčilovo Brdo (Gočilova Brda?), 74, 75
 Krčki (Krčko-Lički) sandžak, 33, 34, 53
 Krčki sandžak, 53, 169, 246
 Kreševo (rudarski trg), 273
 Kreševo (rudnik), 57, 272, 273, 275
 Krivaja (rijeka), 230
 Krivaja (selo), 69, 70
 Križanac (selo), 111
 Križevac (potok), 111
 Križevići (selo), 115, 116
 Križevo / Krupanj (selo), 104
 Krnić (selo), 73, 74
 Krupanj-Bohorina (kadiluk), 6, 142, 149, 150, 154, 155
 Krupanj (kasaba), 254
 Krupanj (mjesto), 103, 113, 280
 Krupanj (nahija), 6, 12, 50, 52, 54, 59, 64, 78, 96, 103, 104, 105, 115, 148, 149, 150, 151, 155, 195
 Krupanj (rudnik), 280
 Kruševac, 249
 Kruševački sandžak, 52, 156
 Kruševica (selo), 116
 Kujavica (selo), 75, 76
 Kukanj (selo), 222
 Kukavica (selo), 71, 72
 Kukavičići (selo), 96
 Kula (kod Zvornika), 20, 328, 358
 Kunica (selo), 69, 70
 Kupivnik / Kupionik? (selo), 71
 Kurd (zvornički miralaj), 129
 Kuršumlija, 145
 Kuršundži mahala (Zvornik), 138
 Kušlat (nahija), 6, 12, 50, 51, 52, 54, 64, 82, 105, 106, 108, 110, 149, 150, 195, 207, 275, 353
 Kušlat (tvrdava), 49, 109, 168, 181, 182, 187, 296
 Kušlat (varoš), 307
 Kutahija, 308
 Kuzovrat (selo), 66, 67
- L**
- Lab (rijeka), 79, 145
 Labska / Dedeškovo (selo), 100
 Lađanik (selo), 73, 74
 Lahova ili Labova (mezra), 73, 74
 Lasov Potok (selo), 81
 Lepenica (selo), 202
 Lepoglava (selo), 78
 Lepoglavlje Zajača (selo), 78
 Leposavić, 80, 365
 Leslija (pukovnija), 251
 Lešnica, 218
 Lešnica (selo u Jadarskoj nahiji), 96
 Lešnica (selo u Šabačkoj nahiji), 71
 Levant, 23
 Lijeva Varoš (kod Zvornika), 135
 Lika, 45, 197, 203, 338
 Lipnica (selo), 113
 Lipovica (selo), 136
 Lipovo (mukata), 270
 Liskovik (mezra), 124, 125
 Lište(?) / Listje (rudnik), 79, 81, 280
 Livno (tvrdava), 256
 Ljenobud (selo), 97, 99
 Ljubljana, 211
 Ljubodinje (rudnik), 279, 280
 Ljubodinje (selo), 273
 Ljutice (selo), 74
 Ljutnica (selo), 100
 Lomnica (manastir), 7, 20, 219, 220, 221, 343, 349, 360, 363, 372, 375
 Lomnica (potok), 219
 London, 35, 170, 314, 321, 322, 355
 Lopare, 129, 339
 Loveč, 224
 Loznica (grad), 6, 104, 148, 254
 Loznica (kadiluk), 149, 150, 155. *Vidi i: Jadar s Ptičarem / Jadra Ibtikar (kadiluk)*
 Loznica (selo), 113
 Lučice (selo), 81, 145
 Ludmer / Budimir (nahija), 6, 12, 51, 52, 54, 64, 110, 111, 149, 150, 275
 Ludmer / Budimir (župa), 111
 Lugoš, 255
 Lug (selo), 300

- Lukavac, 100
Lukavac (selo), 158
Lukavica (selo), 127, 289, 316
Luko Polje (selo), 118
Lukova (selo), 129
- M**
- Mačva / Macho (oblast, grad), 54, 69, 82, 95
Mačva (srednjovjekovna oblast i banovina), 87
Mačva (župa), 69, 87
Magušići (selo), 89
Mahala Alija, amila (Gornja Tuzla), 302
Mahala časne Bajazidove džamije (Gornja Tuzla), 302, 303
Mahala časne džamije (Gračanica), 90
Mahala časne Hadži Huseinove džamije (G. Tuzla), 88, 171, 303
Mahala Kose Osman-bega (Donja Tuzla), 234
Mahmutovac (vrelo), 93
Majevica (planina), 126, 127, 198, 363
Makedonija, 41, 56, 223, 274, 277
Makovište (selo), 71
Mala Krasavica (mezra), 114
Mali Zvornik, 77
Malta, 240
Maoča (selo), 100
Mareštica (selo), 66, 67
Martinci (mjesto i rudnik), 279
Medina, 312
Međuštin / Kosje (selo), 107
Medviđa (selo), 119, 120, 121
Meka, 312
Memleha-i çob (solana), 262, 266, 269, 271
Memleha-i diraht (solana), 262
Metlić (selo), 73, 74
Mijokuš (selo), 75, 76
Mikhaza (samostan), 339
Milano, 229
Milići (selo), 101, 122
Milin (selo), 75, 76
Miljacka (rijeka), 35, 329
Miljanovci, 305
Milodraž, 223
Miloniše(?) (selo), 153
Miloševina (selo), 106, 107
Milutin Selište, 111
- Mirhorska (selo), 73, 74
Miričina (naselje), 117
Miričina (selo), 19, 117, 162, 163, 365
Mirkovac / Batkovići (selo), 65, 66
Mišar (selo), 73, 74
Mitrovica, 82
Mletačka Republika, 27, 29, 30, 38, 39, 40, 58, 127, 196, 197, 200, 240, 241, 243, 244, 246, 264, 330, 344, 350, 360
Modava, 255
Modran (selo), 66
Modriča (grad), 7, 8, 20, 21, 44, 53, 57, 61, 94, 111, 112, 147, 198, 200, 222, 224, 237, 310, 311, 312, 314, 319, 343, 345, 349, 351, 359, 361
Modriča (samostan), 237, 238
Modriča (selo), 111, 112
Modriča (župa), 237
Mohač, 244
Mojković (selo), 114
Mokra Gora, 211
Mokra planina, 122, 211
Moldavija, 244
Morača (selo), 97
Moranjak (selo), 300
Moranjci / Moranska (selo), 97, 159
Morava (nahija), 80
Moreja (Peloponez), 31, 246
Morovići, 257
Moskva, 277
Mosnik-mahala (Tuzla), 83
Mostar, 30, 39, 57, 64, 88, 103, 112, 141, 166, 167, 178, 198, 206, 303, 328, 360, 362
Mostarska mahala (u Gornjoj Tuzli), 88, 268, 303
Mratinci (selo), 273
Mrcine (selo), 116
Mućka Ćeranić (selo), 91
Muderizovo Brdo (naselje), 280
Mudnik (?) (nahija), 146
Mugla / Menteša, 324
- N**
- Nadin, 37, 240
Nahvioci (selo), 198
Napulj, 229

- Narin (grad), 134
 Nasap (selo), 72, 73
 Navijoci (selo), 127
 Nedeljica (selo), 87
 Nenavište (nahija), 6, 12, 52, 54, 64, 111, 112, 147, 165, 300
 Nenavište (župa), 111
 Neretva (rijeka), 289
 Nevesinje, 57
 Nezuk (selo), 115, 116
 Nikopoljski sandžak, 290
 Niš, 35, 250
 Noćaj kod S. Mitrovice (tvrđava), 52, 182
 Nova Crkva (manastir), 222
 Nova Kasaba, 14, 84, 86, 207, 279, 297, 298, 344, 351, 364
 Novakovac (selo u nahiji Donja Mačva), 83
 Novakovac (selo u nahiji Gornja Mačva), 87
 Novaković, Stojan, 18, 67, 78, 79, 81, 96, 218, 355
 Nova Varoš (oblast), 79, 82
 Novi (Dalmacija), 169, 182, 197
 Novigrad, 240
 Novi na Savi (tvrđava), 19, 52, 57, 68, 168, 182, 185, 285, 290, 291
 Novi na Savi (varoš), 19, 68, 166, 252, 271, 368, 369
 Novi Pazar, 20, 57, 80, 81, 82, 146, 249, 363, 373
 Novi Pazar (kadiluk), 142, 146
 Novi Sad, 20, 26, 29, 78, 175, 246, 359, 363, 364
 Novo brdo (majdan), 42, 56, 278
 Novo brdo (rudnik), 79
 Novo Selo, 81, 222
- Nj**
 Njemačka, 35
- O**
 Obarska (selo), 66, 67
 Obodnica (selo), 97, 98
 Obornica (selo), 97
 Obrovac, 271, 285
 Obrovac (mezra), 73
 Obrova / Obrovac (selo), 66, 67, 74
 Obrovi / Korman (selo), 72, 73
 Ohrid (u Šabačkoj nahiji), 72
 Okrugla (baština), 217
 Okruglić (selo), 75, 76
 Olovo, 224, 337
 Olovo (rudarski trg), 273
 Oman, 180
 Omanovac (selo), 83
 Orahova Rijeka (selo), 111, 300
 Orahova (selo), 129
 Orahovica (selo), 119
 Orahovina (selo), 111
 Orahovo Selište, 128
 Orahovo (selo), 85
 Orašac (selo u nahiji Donja Mačva), 83
 Orašac (selo u Šabačkoj nahiji), 73, 74
 Orlovići (selo), 105, 152, 207, 282, 368
 Orlovo Polje / Strelac (selo), 72, 73
 Osat (kadiluk), 12, 59, 142, 152, 176, 178
 Osat (nahija), 79, 124
 Osijek, 61, 138, 173, 179, 290
 Osmača (selo), 125, 126
 Osmana, čehaje, mahala (Donja Tuzla), 158, 298
 Osmansko Carstvo, 5, 17, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 37, 38, 40, 44, 45, 46, 49, 50, 53, 56, 58, 59, 60, 61, 63, 64, 69, 77, 87, 94, 95, 111, 113, 124, 127, 128, 131, 140, 141, 148, 151, 154, 164, 167, 168, 169, 174, 178, 181, 182, 191, 194, 195, 196, 197, 202, 203, 207, 209, 213, 214, 218, 221, 224, 225, 227, 228, 229, 231, 239, 240, 241, 243, 244, 245, 246, 248, 249, 250, 251, 253, 254, 255, 259, 266, 267, 269, 271, 273, 274, 278, 293, 295, 296, 304, 317, 324, 329, 330, 331, 335, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 357, 359, 360, 361, 377
 Ostro brdo (nahija), 209, 213, 214
 Ostrogon, 180, 244, 247, 291, 293, 294
 Ostrojno (mezra), 100
 Ostrovica, 37
 Ostrovica / Nakučani (selo), 69, 70, 72
 Ostrovica / Sivrice Hisar (nahija), 80
 Ostružnica (rudnik), 275

Otomalj / Tomanj (selo), 104
Ottoman Empire. *Vidi: Osmansko Carstvo*
Ozren (manastir), 219, 372

P

Pahljevići (selo), 108
Pakrački (Pakračko-Cernički) sandžak, 33, 34, 53
Palavidža / Pavlica (selo), 81
Paležnica (selo), 119
Paluča (selo), 145
Papić, Pavao, 229, 338
Papraća (manastir), 7, 215, 216, 217, 218, 317, 343, 349, 370, 372
Parohin Dol (selo), 145
Paska(e) (nahija), 129, 156
Paskalnica (selo), 108
Paskovac (selo), 78
Pečuj (tvrdava), 158
Pelješac, 261
Perin / Kalabača (selo), 107
Perin (tvrdava), 182
Perivoj (selo), 127
Peruđa, 229
Perzija, 24, 27
Pešta, 199, 291, 293
Petkovica (manastir), 211, 213
Petnik (selo), 74, 75
Petrovaradin, 253
Petruš (kadiłuk), 209, 213, 214
Piperi (selo), 126, 128
Piva (manastir), 218
Plandište (kod Blažuja), 308
Plavan / Plavanj (selo), 104, 105
Plazulja (selo), 202
Pleh-Sokol (kod Gračanice), 281
Pljevlja, 211, 354
Pljevlja / Tašlidže (mitropolija), 214
Plovdiv, 224
Pobudje (selo), 107
Pocerina (selo), 69
Počestje (selo), 81
Počitelj, 40
Podgajci (selo), 202
Podgorica, 39, 173
Podgorica (selo), 74, 75

Podgorina (selo), 95, 113
Podgorje (selo), 86
Podgrađe / Kušlat (trgovačko mjesto), 105, 107
Podgrađe / Lisje (selo), 107
Podine (selo), 87
Podkušlat / Podkučlat / Kušlat (trg), 105
Podolija, 244, 246
Podorašje (selo), 98
Podravina, 198
Podražići (selo), 86
Podreč (selo), 97
Podrinje, 49, 50, 53, 57, 77, 195, 222, 275, 279
Podteočak / Sotto Teozac, 128
Pojaje (župa), 236
Poljane / Poljanice (Poljana / Poljanica, selo), 69, 70
Polje Nenavište, 111
Poljice (kod Splita), 241, 262
Poljska, 35, 38, 94, 179, 180, 243, 244, 246
Pomijuča (selo), 70
Popova (palanka), 180
Popovi / Prokac Bijeljina (selo), 66, 67
Poprati (selo), 216
Pop (rudnik), 79, 89, 280
Portugal, 265
Posavina, 40, 54, 100, 197, 202, 222, 251, 257, 260, 283, 368
Posavo-Tamnava, 95
Posavski Sokol (selo u Gračanici), 118
Posinčići (selo), 89
Pošret (grad), 39
Potočan / Potočac? (selo), 75, 76
Potok (selo), 115, 116
Potur-mahala (Gornja Tuzla), 304
Požarevac, 168
Požega, 214, 224, 249
Požega (mitropolija), 214
Požega (parohija), 225
Požega (tvrdava), 253
Požeški sandžak, 33, 53, 169, 290, 291
Prača, 296
Prača (kadiłuk), 152
Predol (selo), 90
Predvorica (selo), 71

- Preznići? (palanka), 180
 Prhovo (selo), 72
 Prijedor (tvrđava), 190
 Prijepolje, 249
 Prijepolje (mitropolija), 214
 Priština, 79, 80, 145, 250, 365
 Prizren, 51, 168, 204
 Prizrenski sandžak, 80
 Prokuplje, 250
 Prut, 129, 169
 Ptičar (nahija), 6, 12, 50, 52, 54, 59, 64, 78, 96, 104, 113, 148, 149, 150, 151, 155, 195
 Puškovac (selo), 89
- R**
- Raba (rijeka), 247
 Rača (eparhija), 213
 Rača (grad), 83, 84, 137, 139, 149, 176, 178, 183, 197, 249, 260, 284, 289, 294
 Rača (manastir), 213
 Rača (skela), 287
 Rača (tvrđava), 175, 183, 184
 Radalj (selo), 77, 78
 Radenovići (selo), 86
 Rađevina (mjesto), 96
 Rađevina (nahija), 6, 12, 50, 52, 54, 64, 96, 103, 104, 105, 113, 115, 148, 149, 150, 151, 155, 359
 Rahić (selo), 100
 Rajaković (mezra), 114
 Rajevo Selo, 202
 Rakovac (mezra, selo), 105, 106
 Rakov potok (parohija), 225
 Ram, 249
 Rapatnica (selo), 97
 Rašovo (selo), 106, 107
 Ravca (selo), 153
 Ravnaja (selo u nahiji Rađevina), 114
 Ravnaja (selo u Šabačkoj nahiji), 74, 75, 282
 Ravna (selo), 90
 Retino (grad na Kritu), 239
 Rim, 34, 205, 210, 229, 230, 237, 339, 360
 Risan, 197
 Rogatica (kadiluk), 150
 Romanija, 96
- Rovaši (selo), 106, 107
 Rožanj (selo), 115, 116
 Rudijak (selo), 90
 Rudina jama, 280
 Rudine / Srednji Lokanj (selo), 128, 217, 221
 Rudnik (majdan, rudarski grad), 56, 80, 278
 Rujna (nahija), 79, 80, 149
 Ruksić (selo), 114
 Rumelijski ejalet, 12, 33, 37, 51, 53, 141, 168, 278, 366
 Rupska (selo), 71
 Rusija, 29, 30, 217, 244, 246
- S**
- Sagrdžian (mahala u Donjoj Tuzli), 83
 Samobor, 337, 339
 Sapna (nahija), 6, 12, 52, 54, 64, 115, 116, 128, 129, 156, 165, 166, 195, 353
 Sapna (rijeka), 115
 Sarajli-han (han u Kozluku), 139
 Sasinovići (selo), 81
 Sase (rudnik), 55, 56, 272, 273, 278, 279, 280
 Sase (selo), 279
 Sava (rijeka), 19, 39, 43, 49, 52, 53, 61, 65, 68, 69, 77, 87, 95, 97, 101, 108, 112, 132, 137, 151, 165, 166, 168, 171, 175, 177, 182, 183, 184, 185, 197, 200, 204, 225, 230, 233, 235, 244, 245, 246, 249, 252, 254, 257, 260, 268, 271, 282, 285, 290, 294, 377
 Savić, M. Nikola, 69
 Savojski, Eugen, 20, 39, 180, 185, 202, 204, 231, 245, 258, 329, 376
 Sečuj, 213
 Sedrkisa (majdan), 56, 278
 Selca (parohija), 225
 Selište (selo), 105
 Seljublje (selo), 120, 121
 Senica / Sjenica (selo), 82
 Senjsko Primorje, 203
 Senta, 190, 245, 366
 Seočani (župa), 230
 Seona (selo), 97, 98
 Sevojno (selo), 80

- Sidrekaisa, 274
Siničići (selo), 110
Sinišević (selo), 70
Sinj, 197
Sinošević (selo), 69, 282
Sirija, 24
Sisak, 44, 203
Sjenica (selo u Tuzlanskoj nahiji), 85
Sjenjina (selo), 118, 119, 120
Skadarski sandžak, 18, 55, 355
Skakava (selo), 100, 222
Skoplje, 204
Skoplje / Sukoplje (nahija), 323
Skovča (skela), 95
Skradin, 240
Skradin (selo u nahiji Gošćanica), 90
Skruševići (selo), 107
Skržani (Skržuti kod Užica), 80
Skugrići (selo), 106, 107, 108
Slankamen, 245
Slatina (selo u nahiji Jadar), 96
Slatina (selo u nahiji Nenavište), 111
Slatina / Sladna (selo u nahiji Srebrenik),
 124, 125, 282
Slatina (župa), 94, 237, 238
Slavkin (selo), 75
Slavonija, 45, 50, 85, 87, 94, 138, 195, 196,
 197, 198, 201, 202, 203, 204, 205, 224,
 225, 230, 235, 238, 255, 271, 283, 285,
 290, 298, 354
Slavonska krajina, 203
Slavonska Požega, 198
Smederevo (grad), 77, 249
Smederevski sandžak, 49, 50, 51, 52, 63, 69,
 79, 80, 145, 149, 150, 156, 180, 204, 290
Smoluća (nahija), 6, 12, 52, 54, 64, 116,
 118, 129, 156, 165, 195
Smoluć (selo), 116
Snježnica (selo), 115, 116
Sočanica (selo), 81
Sofija, 32, 35, 254, 328, 367
Sokol (selo), 118, 119
Soko / Sokol (grad), 59, 118, 150, 185, 258,
 261, 296
Soko / Sokol (kadiluk), 209
Soko / Sokol (mitropolija), 212
Soko / Sokol (nahija), 6, 12, 19, 52, 54, 64,
 90, 91, 118, 119, 120, 147, 153, 179,
 195, 221, 280, 355
Soko / Sokol (tvrđava), 68, 153, 182, 185,
 199, 296
Solina (naselje), 317
Solina (rječica), 85
Soli / Salines (oblast, župa), 20, 84, 89, 120,
 151, 261, 266, 364
Solun, 265, 274
Sotsuonich (trg), 130
Split, 35, 240, 262, 307
Spreča (nahija), 6, 12, 19, 52, 54, 64, 65, 90,
 101, 120, 121, 156, 165, 195, 216, 305,
 355, 362
Spreča (oblast), 120
Spreča (rijeka), 89, 116, 120, 151, 158, 195,
 216, 357
Srbija, 20, 34, 35, 50, 53, 54, 56, 65, 105,
 130, 141, 145, 184, 186, 191, 211, 213,
 223, 224, 226, 250, 260, 261, 272, 273,
 277, 279, 280, 354, 359, 360, 363, 371,
 376, 377, 378
Srebarnica. *Vidi:* Srebrenica (grad)
Srebrenica (grad), 8, 44, 49, 50, 57, 62, 85,
 110, 122, 123, 124, 125, 131, 149, 154,
 164, 175, 200, 206, 222, 224, 231, 232,
 233, 254, 272, 273, 275, 277, 278, 279,
 280, 282, 283, 304, 342, 343, 348, 349,
 365, 366, 372, 375, 376
Srebrenica (kadiluk), 6, 12, 51, 69, 79, 80,
 83, 87, 105, 126, 142, 149, 150, 151,
 152, 153, 154, 161, 163, 165, 176, 178,
 196, 209, 247, 270, 307
Srebrenica (majdan, rudnik), 8, 13, 51, 55,
 56, 57, 152
Srebrenica (mitropolija), 212
Srebrenica (mukata), 189, 276, 287
Srebrenica (nahija), 6, 12, 50, 51, 52, 54,
 64, 78, 91, 104, 122, 123, 149, 150, 196,
 199, 272, 273, 275, 304
Srebrenica (rudarski trg), 273
Srebrenica (rudnik), 272, 273, 275, 278,
 279, 344, 350
Srebrenica (samostan), 7, 231, 232, 233

Srebrenica / Srebrnik kod Srebrenice (tvrđava), 153, 181, 182, 186, 187
 Srebrenica (tvrđava), 199, 253, 296
 Srebrenička banovina, 49, 50, 51, 124, 151, 165, 182
 Srebrenik (grad), 19, 97, 116, 118, 124, 126, 257, 363
 Srebrenik (nahija), 6, 12, 19, 52, 54, 64, 97, 124, 129, 147, 165, 272, 282, 306, 355
 Srebrenik / Srebrnik u Usori (tvrđava), 181, 182, 186
 Srebrenik (tvrđava), 296, 363
 Srebrnica (majdan), 56, 278
 Srebrnik (grad), 59, 129, 186, 277, 355, 356
 Srednja Jasenica (selo), 97, 98
 Srednja Smoluća (selo), 116
 Srednja Zalazja (selo), 105, 106
 Srem, 165, 184, 197, 198, 271, 285
 Sremska Mitrovica, 52, 182
 Sremska MItrovica (tvrđava), 184
 Sremski Karlovci, 244, 245, 377
 Sremski sandžak, 83, 156
 Srpska Despotovina, 12, 50, 52, 54, 79, 130, 280
 Stadolin (selo), 74, 75
 Stanića Rijeka (selo), 118, 119
 Stara džuma / Eski cum'a (mahala), 208
 Stari Vlah / Istariflak (selo), 79, 81, 196, 261
 Stari Vlah (kadiluk), 146
 Stave (selo), 114
 Stoni Biograd, 179
 Strelište (mezra), 98
 Stubo (vrelo), 93
 Stupin Dol (selo), 96
 Stup (selo u Novopazarskom sandžaku), 296
 Subotica (selo u Šabačkoj nahiji), 75, 76
 Sudanje (selo), 104
 Suhodanj (selo), 104
 Suho Polje, 129
 Suho Selište, 72, 73
 Sv. Benedikt (parohija), 225
 Sveta Mavra (ostrovo), 246
 Sv. Gotthard, 30, 179
 Svijetlića (selo), 118, 119
 Svileuha (selo), 74, 75
 Sv. Kukanj (manastir), 222
 Sv. Trojica (manastir), 211, 354

Š

Šabac / Bogurdelen (kadiluk), 6, 12, 58, 69, 75, 76, 142, 144, 149, 151, 154, 155, 165, 176, 182, 183, 209, 215, 247, 281, 306
 Šabac / Bogurdelen (nahija), 5, 12, 52, 54, 64, 69, 72, 76, 104, 111, 151, 155, 195, 249, 250, 253
 Šabac / Bogurdelen (skela), 287
 Šabac (eparhija), 213, 227
 Šabac (grad), 19, 49, 50, 52, 59, 61, 67, 69, 70, 71, 77, 92, 137, 155, 171, 175, 183, 249, 250, 253, 254, 259, 260, 281, 282, 342, 344, 348, 350, 362, 368
 Šabačka banovina, 49, 50, 51
 Šabačka Posavina, 69
 Šabac (skela), 57, 260
 Šabac (tvrđava), 13, 176, 181, 182, 183, 184, 254, 296, 310
 Šarena mahala (Tuzla), 288
 Šarengrad, 202, 234
 Šarova / Vukošić (selo), 72, 73
 Šebeš, 255
 Šeher, 305
 Šekovići, 219
 Šibenik, 37, 200, 240, 243
 Šibošnica (rječica), 198
 Šibošnica (selo), 127, 128
 Šipačina (selo), 222
 Šljivova (selo), 114
 Španjolska, 23
 Špionica (selo), 124, 125
 Štip, 204
 Štrepci (selo), 100
 Šubin (nahija), 6, 12, 50, 51, 52, 54, 64, 125, 126, 149, 150, 153, 186, 195, 275
 Šubin (župa, grad), 125
 Šumeć (selo), 105

T

Tamna Banja / Krčina (selo), 128, 217
 Tamna / Jasikovac (selo), 128
 Tarnovo (eparhija), 213
 Tašlidža (kadiluk), 150
 Tašra? (varoš), 175, 183

- Tavna / Tamna (manastir), 7, 211, 214, 217, 218, 219, 317, 343, 349, 372
Tavna/ Tamna (rijeka), 128, 211
Temišvar, 38, 58
Temišvar (utvrda), 158
Teočak / Telčak (nahija), 6, 12, 52, 54, 64, 128, 129, 144, 165, 166, 195, 218, 296, 361
Teočak (tvrđava), 129, 181, 182, 296
Teočak (varoš, grad), 129, 165, 195, 218, 222, 281
Tešanj (grad), 20, 67, 375
Tešanj (kadiluk), 144, 293
Tinja (rijeka), 97, 116, 233
Tinja (selo), 98
Tisa (rijeka), 197, 245
Todosići (selo), 108
Tolisalica (selo), 114
Tolisa (rijeka), 95
Tolisa (selo), 111
Toljaci (selo), 127
Tomaševac (selo), 66, 67
Tonko (baština), 214, 215
Toplica (rijeka), 316
Topolica, 79
Tošići / Tojšići (selo), 120, 121
Tramošnica / Tremoscniza / Czeromosniza (župa), 94, 237, 238
Transilvanija, 246, 339
Travnik, 43, 59, 82, 112, 198
Trbosilje (selo u nahiji Ptičar), 113
Trbosilje (selo u nahiji Teočak), 128
Trbosilje (selo u šabačkoj nahiji), 72, 73
Trbušac (selo), 72, 73
Trebča (majdan), 56, 278
Trebinje, 40
Trepča, 145
Treštenica (selo), 86
Trgovište (kadiluk), 146
Trgovište (selo), 80, 82
Triješnica (selo), 66, 67
Trnjani (selo), 72, 73
Trnovac (brdo), 185, 300
Trnova (selo), 129
Trnovo (selo), 57
Trogir, 241
Trojanovac (selo), 83
Tronoše (manastir), 217
Tulovići (selo), 86
Turali-begova mahala (D. Tuzla), 83, 158, 301
Turija (selo), 86
Turska, 11, 42, 258, 313, 368
Turumci / Trumci (selo), 89
Tušanj (bunar u Tuzli), 266
Tušanj (mahala u Tuzli), 83, 84, 157, 162, 300
Tušanj (selo), 162, 300
Tutnjevac, 100, 364
Tuzla(e) / Memlehatenj, Soli (kadiluk), 6, 12, 89, 101, 142, 148, 149, 150, 156, 160, 161, 163, 164, 165, 193, 199, 214, 247, 257, 268, 322
Tuzla (grad), 13, 14, 17, 18, 19, 20, 21, 49, 50, 54, 59, 69, 79, 83, 84, 85, 86, 88, 90, 92, 97, 99, 101, 111, 112, 115, 116, 118, 120, 126, 127, 128, 129, 131, 137, 139, 144, 146, 147, 149, 151, 155, 156, 158, 162, 164, 165, 170, 171, 172, 178, 182, 185, 201, 202, 206, 216, 225, 226, 230, 231, 234, 236, 250, 251, 256, 257, 259, 261, 262, 265, 267, 268, 271, 276, 285, 286, 287, 288, 289, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 306, 314, 315, 317, 318, 323, 324, 325, 327, 334, 335, 338, 339, 342, 345, 348, 350, 351, 352, 358, 359, 362, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 373, 374, 375
Tuzla (mukata), 287
Tvrtkovac (selo), 66
- ## U
- Ugarska, 23, 24, 37, 45, 49, 50, 54, 85, 87, 94, 151, 180, 195, 197, 198, 201, 203, 226, 228, 244, 246, 248, 260, 283, 287, 298, 362
Ugarska (kraljevina), 12
Ugljevik / dolina Laba, 129
Ukraina, 246
Uljkovac (selo), 87
Uskoplje / Skoplje / Sukoplje. *Vidi:* Gornji Vakuf

- Usora (oblast), 151, 186
 Usorska banovina, 124, 151
 Užice (grad), 80, 145, 153, 199, 249, 261
 Užice (kadiluk), 145, 153, 199
 Užice (nahija), 80
 Užice (tvrdava), 153, 199
- V**
- Vac (na Dunavu), 173, 293
 Valjevica (selo), 72, 73
 Valjevo, 35, 183, 254
 Valpovo (kadiluk), 155
 Vareš, 358
 Varevo (selo), 81
 Varna (manastir), 221
 Varna (selo), 74, 75
 Varošište / Kula, 69, 70
 Varoš (Srebrenik, grad), 124, 125
 Vatolj (mezra), 105
 Veles, 204
 Velino Selo, 127
 Venecija, 29, 30, 35, 37, 260, 337
 Venetian Republic. *Vidi:* Mletačka Republika
 Vida, 198
 Vidin, 249
 Vidinski sandžak, 290
 Vihnjevac / Mrđenovac (selo), 69, 70
 Vikalj, 84, 268, 301
 Vikoč kod Foče, 14, 86, 297
 Višća / Koprivac (selo), 86
 Višegrad, 40
 Višegrad (kadiluk), 150
 Visoka Glavica, 104, 105
 Visoko, 235
 Visoko (kod Sarajeva), 198
 Visori (mukata), 127
 Visori (nahija), 6, 12, 52, 54, 64, 126, 127,
 156, 165, 195
 Visori (selo), 127
 Vitina Rika (selo), 115, 116
 Vituna / Vitinica (selo), 115, 116
 Vlasenica (grad), 216
 Vlaška, 250
 Voćin, 202, 234
 Voćnjak (selo), 78
 Vojnovac (mezra), 81
- Vojvodina, 213
 Voljavica (selo), 105
 Voljevica (selo), 106, 107
 Vonička krajina, 203
 Vornik (ban), 132
 Vraganovići, 89
 Vrana, 37, 169, 240
 Vranduk (tvrdava), 181, 182
 Vranjska (selo), 70
 Vrbas (rijeka), 197
 Vrbica (parohija), 225
 Vrbić (selo), 114
 Vrelo (mezra), 73
 Vrelo / Vrela? (selo), 73, 74
 Vrhbosna, 48
 Vrh Lokanj (selo), 128
 Vrhovac (selo), 70, 71
 Vrh Rika (selo), 115, 116
 Vrh Sapna (selo), 115, 116
 Vučilovac (selo), 202
 Vučitrnski sandžak, 52
 Vukovar, 197
 Vukovije (selo), 120, 121
- Z**
- Zablaće (manastir), 222
 Zablaće (selo), 70, 71
 Zablana (majdan), 56, 278
 Zablatje (župa), 230
 Začasna (mitropolija), 214
 Zadar, 37, 169, 200, 240
 Zagon (selo), 100
 Zagorje, 57
 Zagreb, 18, 23, 25, 27, 30, 32, 37, 39, 50,
 55, 141, 194, 206, 213, 217, 224, 226,
 250, 285, 286, 338, 354, 356, 358, 359,
 360, 361, 363, 364, 373, 374
 Zajača (rudnik), 195, 279, 280
 Zajača (selo), 78, 273, 280
 Zajača (varoš), 279
 Zalazja / Zalazje (selo), 105, 106
 Zalužje (selo), 106
 Zamlaska voda (vrelo), 305
 Zaplanina (selo), 145
 Zaslon. *Vidi:* Šabac (grad)
 Zastupje (selo), 90

- Završje (selo), 129
Završ (nahija), 6, 12, 52, 54, 64, 126, 128, 129, 147, 165, 195
Zelinja Donja (selo), 118, 119, 198
Zemunik (grad), 169
Zenica, 80, 112, 198, 277, 361, 375
Zlatibor, 53
Zürich, 19, 356
Zvornik (eparhija), 20, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 343, 349, 359
Zvornik (grad), 7, 19, 20, 21, 44, 48, 49, 50, 51, 57, 58, 59, 60, 68, 77, 84, 85, 92, 103, 109, 115, 120, 123, 124, 128, 130, 131, 132, 133, 136, 137, 138, 139, 140, 164, 165, 168, 169, 171, 174, 180, 183, 187, 195, 197, 206, 210, 211, 213, 216, 219, 223, 226, 227, 243, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 259, 260, 267, 282, 289, 290, 291, 294, 295, 305, 306, 308, 309, 314, 319, 329, 342, 344, 345, 348, 350, 351, 356, 359, 362, 363, 365, 367, 369, 372, 376
Zvornik (kadiluk), 6, 51, 79, 80, 87, 140, 142, 144, 147, 148, 149, 150, 151, 155, 156, 157, 164, 165, 166, 209, 247, 290, 376
Zvornik (nahija), 6, 12, 19, 38, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 60, 64, 78, 87, 91, 104, 115, 128, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 137, 139, 140, 153, 157, 164, 165, 167, 168, 169, 180, 187, 195, 197, 199, 210, 211, 212, 213, 214, 216, 227, 249, 250, 252, 253, 254, 255, 270, 289, 305, 328, 355, 358, 371, 372
Zvornik (okrug), 158
Zvornik (selo), 132
Zvornik (skela), 57, 260
Zvornik (tvrđava), 13, 130, 138, 153, 154, 168, 169, 181, 182, 187, 188, 189, 199, 242, 251, 254, 255, 276, 296, 305, 306

Ž

- Žabar (selo), 72, 73
Žabljak / Hadži Hasanov mesdžid, 303
Žabljak (mjesto), 303
Žežna (majdan), 56, 278
Žežna / Žežena (selo), 81, 145
Žirovnica (selo), 100
Žitomislić (manastir), 219
Žitvatorok, 24
Živinice (grad), 44, 57, 87, 158, 363
Žumberak, 203
Županje Blato, 202
Zvezd (selo), 75, 76

BIOGRAFIJA AUTORA

Kemal Bašić je rođen 8. januara 1964. godine u selu Hadžići kod Prijedora, od oca Muhameda i majke Šefike (koji su svirepo ubijeni rukama agresora 1992. godine). Osnovnu školu je završio u Kevljanima i Omarskoj kod Prijedora.

Srednjoškolsko obrazovanje stekao je u Gazi Husrev-begovoj medresi u Sarajevu 1982/83. godine, a Islamski teološki fakultet u Sarajevu /sada Fakultet islamskih nauka/ završio je početkom 1991. godine odbranom diplomskog rada “Vakufi u Banja Luci”. Od 1991. godine, odlukom Mešihata Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini, bio je postavljen za vjerskog službenika (imama) u Švedskoj.

Postdiplomske studije je pohađao i magistrirao 3. februara 1999. godine u Republici Turskoj na Univerzitetu u Ankari, na Odsjeku za historiju i umjetnost islama /historija islama/ s temom “Veze između bosanskohercegovačkih muslimana i Osmanske države 1878–1914, posebno vjerske veze”.

Nakon povratka u Bosnu i Hercegovinu 1999. godine, radio je dva semestra na Odsjeku za historiju Filozofskog fakulteta u Tuzli u svojstvu vanjskog saradnika predavajući staroturski /osmanski/ jezik. Nakon toga, na radno mjesto profesora islamske vjeronaude zaposlio se u tuzlanskoj gimnaziji “Ismet Mujezinović” u kojoj je predavao 14 godina. U Tuzli je jedno vrijeme bio i savjetnik za islamsku vjeronaudu tuzlanskog muftije Huseina Kavazovića, te saradnik Prosvjetno-pedagoškog zavoda Tuzlanskog kantona.

Godine 2013. preselio se u Sarajevo i upisao doktorski studij iz historije – smjer *Bosna i Hercegovina pod osmanskim vlašću (1463–1839)* na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu. Pod mentorstvom prof. dr. Enesa Pelidije doktorirao je 19. aprila 2018. godine, odbranivši doktorsku disertaciju pod naslovom “Zvornički sandžak u XVII stoljeću”.

U novembru 2019. godine bio je izabran na mjesto višeg stručnog saradnika za stariju historiju (osmanski period) na Institutu za historiju Univerziteta u Sarajevu.

Dr. Bašić se bavio kulturno-historijskom baštinom Bosne. U svom naučnom radu zahvatao je širok spektar tema. Ostavio je iza sebe značajan trag u bosansko-hercegovačkoj historiografiji sa relevantnim naučnim i stručnim knjigama i rado-vima. Bio je učesnik više tribina, naučnih skupova, okruglih stolova, promocija knjiga i dr.

Autor je knjige *Kozarac kroz historiju* (Tuzla, 2005), koautor knjige *Istaknuti Tuzlaci* sa Midhatom Spahićem (Tuzla, 2005), priređivač knjige Ilijasa Mahmu-ljina: *Umino ognjište* (Tuzla, 2011), autor knjige *Muhamed Tajib Okić – život i djelo* (Sarajevo, 2015). Bio je član redakcije za publiciranje djela: Hivzija Suljkić: *Sabrani tekstovi u tri knjige* (Tuzla, 2007) i knjige Hasan Škapur: *Odnos osmanskih vlasti prema bosanskom ustanku (1875–1878)* (Sarajevo, 2017). Autor je većeg broja naučnih radova kao i prijevoda s turskog jezika koji su objavljeni u raznim pu-blikacijama i časopisima u Bosni i Hercegovini (*Muallim, Novi muallim, Hikmet, Pogledi, Glasnik VIS-a, Preporod, Arhivska praksa, Takvim, Anal* GHb, *Gračanički glasnik, Baština sjeveroistočne Bosne, Glasnik Arhiva i Arhivističkog udruženja Bo-sne i Hercegovine, Prilozi Instituta za historiju* itd.). Bio je jedan je od osnivača Centra za osmanističke studije u Sarajevu u decembru 2015. godine.

Dr. Kemal Bašić umro je 22. novembra 2020. godine u Sarajevu. Nakon dže-naza-namaza klanjanog 24. novembra 2020. godine, ukopan je na mezarju Bu-kovčići u Tuzli. Iza njega su ostala dva sina, Faruk i Haris, pisana djela, značajan bibliotečki fond, uspomene i sjećanja.

HISTORIJSKE MONOGRAFIJE

Knjiga 25

Kemal Bašić
Zvornički sandžak u XVII stoljeću

Izdavač:

Univerzitet u Sarajevu — Institut za historiju
Podgaj 6, 71000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina
<http://www.iis.unsa.ba>

Za izdavača:

Dr. Sedad Bešlija

Lektura:

Sumeja Kapo

Prijevod sažetka na engleski jezik

Damir Bešlija

DTP

Amra Mekić

Dizajn korica:

Amra Mekić

Tiraž:

200

Štampa:

Štamparija Fojnica

Za štampariju:

Mirsad Mujičić